

Drs. C.P.A. van Wagenberg
Drs. Ing. M.A.H.J. van Bavel
Ing. N. Bondt

September 2004

Projectnummer 30235

LEI, Den Haag

Lastenverzwaringen door de EU-verordening diervoederhygiëne

Extra lasten boven de gangbare praktijken
inzake diervoederhygiëne

Inhoud

Blz.

Woord vooraf

Samenvatting

1. Inleiding

- 1.1 Achtergrond
- 1.2 Doelstelling
- 1.3 Leeswijzer

2. Methode en uitgangspunten

- 2.1 Methode
- 2.2 Beschrijving EU-verordening diervoederhygiëne
- 2.3 Uitgangspunten voor de netto extra lasten op bedrijfsniveau
  - 2.3.1 Kosten van registratie en erkenning
- 2.4 Uitgangspunten voor de netto extra lasten op sectorniveau
  - 2.4.1 Aandeel bedrijven met een vrijwillig kwaliteits- of borgingssysteem
  - 2.4.2 Aantal veehouderijbedrijven dat zelf voeders mengt
  - 2.4.3 Aantal veehouderijbedrijven dat additieven inmengt
  - 2.4.4 Bedrijven in de diervoederketen die voldoen aan Richtlijn 95/96/EG

3. Berekening van de netto extra lasten

- 3.1 Primaire producent van diervoeder(grondstoffen)
- 3.2 Mengvoer- en ruwvoerketen
  - 3.2.1 Diervoederproducenten
  - 3.2.2 Diervoeder- en diervoedergrondstoffentransporteurs
  - 3.2.3 Diervoeder- en diervoedergrondstoffenhandelaren
  - 3.2.4 Diervoederop- en overslag
  - 3.2.5 Petfoodproducenten
- 3.3 Veehouderij
  - 3.3.1 Melkveehouderij
  - 3.3.2 Varkenshouderij
  - 3.3.3 Vleeskuikens
  - 3.3.4 Leghennen
  - 3.3.5 Blank-vleeskalveren
  - 3.3.6 Rosé-vleeskalveren
  - 3.3.7 Vleesstieren
  - 3.3.8 Melkgeiten en melkschappen

- 3.3.9 Vleeschapen en zoogkoeien
- 3.3.10 Gemengde bedrijven met schapen en runderen
- 3.3.11 Kalkoenen
- 3.3.12 Eenden
- 3.3.13 Konijnen
- 3.3.14 Paarden
- 3.4 Samenvatting extra lasten op sectorniveau

4. Discussie

- 4.1 Interpretatie van de eisen
- 4.2 Registratie-eisen primaire bedrijven
- 4.3 Netto extra lasten bij gemengde bedrijven
- 4.4 Pachten, gebruiksgronden, en in- en uitscharen
- 4.5 HACCP-certificering op veehouderijbedrijven

5. Conclusies en aanbevelingen

- 5.1 Conclusies
- 5.2 Aanbevelingen

Literatuur

Bijlagen

Woord vooraf

In opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit is binnen de satelliet 'Diervoeding en Keten' van het onderzoeksprogramma 414.1 'Naar een maatschappelijk geaccepteerde veehouderij' een schatting gemaakt van de te verwachten netto extra lasten als gevolg van de komende EU-verordening diervoederhygiëne. Dit onderzoek is uitgevoerd door het LEI in nauwe samenwerking met het Expertisecentrum van LNV.

De EU-verordening diervoederhygiëne wordt ingevoerd vanuit de Europese wens naar een hoog beschermingsniveau voor de gezondheid van mensen én dieren. Dit is vastgelegd als een van de fundamentele doelstellingen van de Europese levensmiddelenwetgeving. In de verordening berust in beginsel de hoofdverantwoordelijkheid voor de voederveiligheid bij de exploitanten van diervoederbedrijven. Om de veiligheid door de hele keten, van de primaire producent tot en met de voeding van voedselproducerende dieren, te waarborgen wordt hierbij gebruikgemaakt van procedures op basis van de beginselen van 'Hazard Analysis and Critical Control Points' (HACCP) in combinatie met goede hygiënepraktijken. Vooral van de uitbreiding van de eigen verantwoordelijkheid richting de primaire sector zijn gevolgen te verwachten voor bedrijven op het gebied van netto extra lasten. Binnen dit onderzoek wordt voor de gehele diervoederketen bepaald wat voor een gemiddeld bedrijf in die sector de te verwachten netto extra lasten zullen zijn.

In dit onderzoek is gebruikgemaakt van kennis van vele personen. Speciale dank gaat uit naar Leon Arnts, gedelegeerd opdrachtgever vanuit de Directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid van het ministerie van LNV, en Jacob van Vliet van het Expertisecentrum van LNV, voor de inhoudelijke discussies tijdens het onderzoek. Dank gaat verder uit naar de geraadpleegde sectordeskundigen en naar alle andere personen die gedurende de loop van dit onderzoek hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit rapport.

Samenvatting

Het doel van dit onderzoek is het in beeld brengen voor de diervoederketen inclusief de primaire producent van diervoeder(grondstoffen) en de veehouderij van de te verwachten netto extra lasten van de komende EU-verordening diervoederhygiëne (boven de reeds aanwezige hygiënepraktijken, kwaliteitssystemen, borgingssystemen, keurmerken en de vereisten uit de EU Richtlijn 95/69/EG). Tevens is gekwantificeerd welk deel van deze netto extra lasten als administratieve lasten aangemerkt kunnen worden. De geschatte netto extra lasten staan in tabel 1.

Tabel 1 Geschatte netto extra jaarlijkse lasten per sector (x 1.000 €/jaar)

Sector	Minimale netto extra jaarlijkse lasten		Maximale netto extra jaarlijkse lasten	
	totaal	waarvan AL a)	totaal	waarvan AL
Veehouderijbedrijven	6.940 + p.m.	2.110 + p.m.	8.120 + p.m.	2.600 + p.m.
Primaire productie diervoeders b)	400 + p.m.	400 + p.m.	400 + p.m.	400 + p.m.
Niet-primaire bedrijven in de diervoederketen c)	0 + p.m.	0 + p.m.	0 + p.m.	0 + p.m.
Petfoodproducenten	0 + p.m.	0 + p.m.	0 + p.m.	0 + p.m.
Totalen	7.340+p.m. d)	2.510+p.m. d)	8.520+p.m. d)	3.000+p.m. d)

a) Administratieve lasten; b) Akkerbouw; c) Producenten, handelaren, transporteurs, op- en overslagen van diervoeders en additieven; d) Alle bedrijven in de diervoederketen (met uitzondering van de veehouderijbedrijven zonder eigen teelt of menging van voedermiddelen/diervoeders) moeten een registratie of erkenning aanvragen dan wel hun bestaande in het kader van Richtlijn 95/69/EG geregistreerde of erkende activiteit notificeren. Alle bedrijven kunnen in het kader van de EU-verordening diervoederhygiëne officiële controles op de voorwaarden verwachten. Omdat de tarieven hiervan nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

De geschatte totale netto extra lasten ten opzichte van de huidige gangbare hygiënepraktijk in de diervoedersector als gevolg van de EU-verordening diervoederhygiëne bedragen tussen € 7,3 mln. en € 8,5 mln. per jaar. Dit is exclusief de extra lasten voortkomend uit het notificeren van reeds geregistreerde of erkende activiteiten, het aanvragen van nieuwe erkenningen en registraties en de officiële controles. Van deze netto extra lasten bedragen de administratieve lasten tussen € 2,5 mln. en € 3,0 mln. per jaar vermeerderd met de lasten van notificeren en aanvragen en vanwege de officiële controles. De netto extra jaarlijkse lasten per veehouderijbedrijf dat zelf (voormengsels met) additieven in voeders mengt worden geschat op maximaal € 4.500 per jaar (exclusief de extra lasten

voortkomend uit het notificeren van bestaande activiteiten, het aanvragen van nieuwe erkenningen en registraties en de officiële controles). Het merendeel van de bedrijven in de diervoedersector zal met minder dan € 1.000 per jaar netto extra lasten geconfronteerd worden.

De hoogte van de extra lasten hangt echter sterk af van de precieze interpretatie van de eisen zoals deze in de verordening staan. Bij striktere interpretatie kunnen de geschatte extra lasten aanzienlijk toenemen. Om onduidelijkheden te voorkomen wordt de overheid aanbevolen een eenduidige interpretatie van de eisen op te stellen en deze met alle ondernemers te communiceren. Hierbij wordt aangeraden een duidelijke afweging te maken tussen de netto extra lasten (van de diervoedersector en van de overheid zelf) en het beperken van de voedselveiligheidsrisico's.

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Het streven naar een hoog beschermingsniveau voor de gezondheid van mensen én dieren is vastgelegd als een van de fundamentele doelstellingen van de Europese levensmiddelenwetgeving. Om een hoger beschermingsniveau voor de gezondheid van dieren en mensen en het milieu te bereiken moeten alle diervoederbedrijven volgens geharmoniseerde veiligheidsvoorschriften te werk gaan. In dit kader is vanuit Europa een nieuwe EU-verordening tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne (Raad van de Europese Unie, 2004) opgesteld met in hoofdzaak als doel een hoog beschermingsniveau voor consumenten op het vlak van de voeder- en voedselveiligheid te garanderen. De veiligheid moet door de hele keten, van de primaire producent tot en met de voeding van voedselproducerende dieren gewaarborgd worden. Als beginsel geldt dat de hoofdverantwoordelijkheid voor de voederveiligheid berust bij de exploitanten van diervoederbedrijven. Hierbij wordt gebruikgemaakt van procedures op basis van de beginselen van 'Hazard Analysis and Critical Control Points' (HACCP) in combinatie met goede hygiënepraktijken. Met name van de uitbreiding van de eigen verantwoordelijkheid richting de primaire sector om aan de hygiënevoorschriften te voldoen zijn gevolgen te verwachten voor bedrijven op het gebied van extra administratieve en overige lasten. Van Vliet (2004) heeft hiervoor een eerste kwantitatieve quick scan gemaakt, waaruit bleek dat een nadere uitwerking wenselijk was. In dit kader heeft het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) het LEI gevraagd voor zover mogelijk de te verwachten netto extra lasten hiervan kwantitatief in beeld te brengen.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek is het kwantificeren van de te verwachten netto extra lasten (boven de lasten van de reeds aanwezige hygiënepraktijken, kwaliteitssystemen, borgingssystemen, keurmerken en de vereisten uit de EU Richtlijn 95/69/EG) van de komende EU-verordening diervoederhygiëne voor de diervoederketen inclusief de primaire producent van diervoeder(grondstoffen) en de veehouderij. Hierbij moet, voor zover mogelijk, aangegeven worden welk deel van deze netto extra lasten administratieve lasten zijn.¹

---

¹ In dit onderzoek worden dus niet de gehele administratieve lasten vanuit de EU-verordening in beeld gebracht. De extra lasten boven de huidige gangbare praktijk en het deel hiervan dat administratieve lasten betreft worden gekwantificeerd.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft de methode van het onderzoek. Hoofdstuk 3 bespreekt de netto extra lasten. Hoofdstuk 4 geeft de discussie en hoofdstuk 5 sluit af met de conclusies en de aanbevelingen.

2. Methode en uitgangspunten

Paragraaf 2.1 beschrijft de gehanteerde methode. Paragraaf 2.2 gaat in op de eisen uit de EU-verordening diervoederhygiëne en de extra lasten voor bedrijven. De uitgangspunten voor de berekeningen van de netto extra lasten op bedrijfsniveau staan in paragraaf 2.3 en de uitgangspunten voor de berekening van netto extra lasten op sectorniveau staan in paragraaf 2.4.

2.1 Methode

De eisen zoals vastgelegd in de EU-verordening zijn geïnventariseerd en vertaald naar maatregelen (en de daaraan gerelateerde lasten) die op bedrijfsniveau genomen moeten worden om aan de eisen te voldoen. De EU-verordening diervoederhygiëne legt op drie niveaus eisen op aan bedrijven die kunnen worden beschouwd als: 1) Goede Landbouw Praktijken (GLP) voor de primaire productie van diervoeder(grondstoffen), 2) HACCP-beginselen en hygiënevoorschriften voor overige diervoederactiviteiten (behalve het voederen van landbouwhuisdieren), en 3) Goede Voeder Praktijken (GVP) voor het voederen van landbouwhuisdieren. Voor elk niveau zijn de eisen/maatregelen en gerelateerde lasten bepaald. Hierbij is voor de invulling van de HACCP-beginselen op het primaire veehouderijbedrijf gebruikgemaakt van CCvD-HACCP (1998), een handboek voor het opstellen van HACCP op een varkensbedrijf, en Prins en Eiff (2002). Dit is vervolgens 'vertaald' naar de andere sectoren.

Per deelsector zijn de netto extra lasten voor een gemiddeld bedrijf in die sector bepaald. De eisen en maatregelen vanuit de conceptverordening zijn in verschillende diepte-interviews voorgelegd aan sectordeskundigen (bijlage 1). Hierin is per eis en per maatregel bekeken in welke mate een gemiddeld bedrijf reeds hieraan voldoet in de huidige gangbare praktijk. Als dit het geval is, zijn er geen netto extra lasten vanuit die eis. Als de huidige gangbare praktijk nog niet (volledig) aan de eis voldoet, dan is met behulp van de sectordeskundigen ingeschat wat de te verwachten maatregelen en de daaraan gerelateerde te verwachten extra lasten (investeringen, arbeid) zijn om aan de eis te voldoen. Dit zijn de geschatte netto extra lasten.

Bij de netto extra lasten wordt onderscheid gemaakt tussen de eenmalige lasten voor het opzetten van een systeem en de jaarlijks terugkerende lasten voor het uitvoeren van het systeem. De eenmalige lasten betreffen arbeidslasten voor het opzetten van een systeem en directe uitgaven die zonder afschrijving daarvoor gedaan moeten worden. De jaarlijkse lasten zijn de arbeid van jaarlijks terugkerende extra handelingen en de investeringskosten (afschrijving, onderhoud, rente) van systemen en apparaten om aan de eisen te voldoen.

Per eis is bepaald of de lasten om eraan te voldoen administratieve lasten betreft. Dit gebeurt conform de definitie van de Commissie Administratieve Lastenverlichting onder voorzitterschap van Constandse et al. (2004). Zij definieert administratieve lasten als de

kosten voor het bedrijfsleven om te voldoen aan informatieverplichtingen voortvloeiend uit wet- en regelgeving van de overheid. Het gaat om het verzamelen, bewerken, registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie. Voor de lasten waarvan niet direct duidelijk was of deze onder administratieve lasten vallen is contact gezocht met het Advies College Toetsing Administratieve Lasten (ACTAL).

Let wel, binnen dit onderzoek zijn niet de volledige administratieve lasten vanuit de EU-verordening diervoederhygiëne bepaald, maar slechts het deel van de netto extra lasten dat administratieve lasten is.

De netto extra lasten op bedrijfsniveau zijn in een rekenmodel in Excel berekend. Via dit model worden tevens de netto extra lasten op sectorniveau berekend met behulp van het aantal bedrijven in elke sector. Dit aantal is bepaald op basis van de CBS-landbouwtelling 2003. Voor de hoofdbedrijfstypen die overeenkomen met een sector in dit onderzoek is het aantal bedrijven direct toegewezen. Bij gemengde hoofdbedrijfstypen heeft op basis van het aantal aanwezige dieren een toedeling plaatsgevonden. Hierbij zijn bedrijven met minder dan 1 grootvee-eenheid per hectare beschouwd als hobbybedrijven. Hobbybedrijven zullen, als zij producten leveren aan de humane consumptieketen, ook moeten voldoen aan de EU-verordening en daarmee geconfronteerd worden met extra netto lasten. Deze zijn niet bepaald, omdat voor hobbydierhouders een uurloon van € 0 verondersteld is en vanwege het kleine aantal dieren nauwelijks extra investeringen verwacht worden.

2.2 Beschrijving EU-verordening diervoederhygiëne

Gedurende dit onderzoek (uitvoering van maart tot en met juni 2004) kwamen verschillende nieuwe versies van de EU-verordening diervoederhygiëne ter beschikking. Bij de berekening is uitgegaan van de laatste beschikbare conceptversie van de EU-verordening diervoederhygiëne van 18 maart 2004 (Raad van de Europese Unie, 2004). Zoals in paragraaf 2.1 is aangegeven legt de EU-verordening op drie niveaus eisen op aan de diervoederketen. Hieronder worden deze besproken en wordt aangegeven met welke extra lasten de eisen geassocieerd worden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de netto extra lasten om in eerste instantie te voldoen aan de eisen en de jaarlijkse terugkomende lasten om aan de eisen te blijven voldoen. Administratieve lasten zijn aangegeven met AL.

Goede Landbouw Praktijken (eisen uit bijlage 1)

De hygiëne-eisen voor diervoederbedrijven die handelingen uitvoeren in het stadium van de primaire productie van diervoeders, en daarmee verbonden handelingen als het vervoer, opslaan en hanteren van primaire producten op de productieplaats, het vervoer met het oog op de aflevering van primaire producten, en het mengen van voeder uitsluitend ten behoeve van het eigen bedrijf (zonder additieven of voormengsels met additieven) kunnen worden beschouwd als Goede Landbouw Praktijken en staan vooral in bijlage 1 van de verorde-

ning.¹ Voeders mogen maximaal een eenvoudige fysieke behandeling hebben ondergaan op de productieplaats zoals reinigen, verpakken, opslaan, natuurlijk drogen of inkuilen en het vervoer van de productieplaats naar een inrichting. De volgende eisen worden gesteld voor GLP:

Lasten (investeringen en arbeid) voor het opzetten van GLP:

- apparatuur voor schoonmaken en ontsmetten van alle gebruikte hulpmiddelen;
- bedrijfsaanpassingen ten behoeve van productie, vervoer en opslag zodat deze plaatsvinden onder hygiënische omstandigheden;
- gebruik van schoon water om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen;
- ongediertebestrijding om te voorkomen dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken;
- aparte en veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen;
- aanvragen van de registratie (AL).

Jaarlijkse lasten (arbeid en investeringskosten) voortvloeiend uit GLP:

- naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen;
- schoonhouden van alle apparatuur en hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten;
- zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is;
- rekening houden met resultaten van relevante analyses in verband met de voederveiligheid;
- registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (AL);
- registers bijhouden inzake het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (AL);
- registers bijhouden inzake het gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (AL);
- registers bijhouden inzake de aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (AL);
- registers bijhouden van de resultaten van monsteranalyses die van belang zijn voor de voederveiligheid (AL);
- registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (AL);
- officiële controle van de registratie (AL).

HACCP-beginselen (eisen uit artikel 6 en 7 en uit bijlage 2)

De eisen voor diervoederbedrijven in een ander stadium dan de primaire productie van diervoeders en in een ander stadium dan het voederen van landbouwhuisdieren staan in artikel 6 en 7 en bijlage 2 van de verordening. Grofweg kunnen deze worden beschouwd als HACCP-beginselen gecombineerd met hygiënemaatregelen. In het vervolg wordt in dit

---

¹ Veehouderijbedrijven die natte bijproducten, graan of andere diervoedergrondstoffen zelf mengen moeten derhalve aan de eisen uit bijlage 1 voldoen.

rapport gesproken over HACCP-beginselen. De eisen zijn van toepassing op alle bedrijven die andere handelingen verrichten met voeders dan de hierboven bij GLP vermelde handelingen en het voederen van landbouwhuisdieren. Inbegrepen zijn dus alle bedrijven in de diervoederketen en de veehouderijbedrijven die voeders mengen met gebruikmaking van (voormengsels met) additieven (met uitzondering van inkuiladditieven), ook bij louter gebruik op het eigen bedrijf. Indien veehouderijbedrijven (enkelvoudige) voeders met aanvullend voer mengen zonder gebruikmaking van (voormengsels met) additieven dat uitsluitend bedoeld is om te voorzien in de behoeften van het eigen bedrijf, zijn deze niet aan de HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2 onderhevig (echter wel aan de eisen vanuit GLP).

De HACCP-beginselen en eisen van bijlage 2 zijn van toepassing op het 'voerproductie'-deel van het bedrijf en niet op bijvoorbeeld het houden van dieren. Bij veehouderijbedrijven veronderstellen we dat het 'voerproductie'-deel van het bedrijf zich beperkt van de aanvoer van de diervoedergrondstoffen tot de uitgaande stroom vanuit de opslag van het gemengde ready-to-eat voer (dit kan dus ook de menginstallatie zijn) naar de trog/voerbak. Het buizenstelsel van opslag naar trog/voerbak valt dus niet onder HACCP maar valt onder GVP. Voor de overige bedrijven veronderstellen we dat het deel van het bedrijf dat met diervoederproductie, -handel, -opslag, en -transport te maken heeft onder de HACCP-beginselen en eisen van bijlage 2 valt. De volgende eisen worden gesteld in het kader van HACCP-beginselen en vanuit bijlage 2.

Lasten (investeringen en arbeid) voor het opzetten van een systeem volgens HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2:

- inventariseren van de eisen en de verplichtingen vanuit HACCP-beginselen;
- aanvragen offertes HACCP-beginselen bij adviesbureaus;
- bekijken offertes en keuze voor een adviesbureau;
- uitwerking van het HACCP-traject (samen met het adviesbureau);
- op (laten) stellen van een HACCP-handboek (door of met het adviesbureau) waarbij zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij reeds aanwezige systemen;
- aanschaf materialen en aanpassing activiteiten om te voldoen aan de HACCP-beginselen en de hygiëne-eisen:
  - registratie- en documentatiesysteem (AL);
  - keurings- en onderhoudscontract van de weegapparatuur voor de aanvoer en het mengen;
  - monstername potjes;
  - bemonsterapparatuur;
  - maatregelen om te garanderen dat de producten in juiste opslag terecht komen;
  - reinigingsinstallatie opslagtanks;
  - plafond- en muuraanpassingen zodat vuil zich niet kan ophopen;
  - weegapparatuur voor de aanvoer en het mengen;
  - reinigingsinstallatie voermenginstallatie;
  - reinigingsinstallatie voermengruimte;
  - ramen en andere openingen ondoorlaatbaar voor schadelijke organismen (Sluitkwaliteit, ongedierte en insecten werende middelen als horren, roosters);

- programma's ter bestrijding van schadelijke organismen (ongedierte bestrijdingscontract);
- verlichting in de voermengruimte;
- waterleidingen van inerte kwaliteit;
- water voor productie diervoeders van passende kwaliteit (bemonsteren niet-waterleiding water);
- afvoervoorzieningen geschikt voor beoogd doel;
- overige bedrijfsaanpassingen;
- notificeren van de bestaande erkenning of registratie of het aanvragen van een nieuwe erkenning of registratie inclusief controle van de bevoegde autoriteit (AL).

Jaarlijkse lasten (arbeid en investeringskosten) voortvloeiend uit systeem volgens HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2:

- uitvoeren van het handboek: lijsten invullen, controles uitvoeren;
  - opslagcontrole (welk product zit waar) (AL);
  - registratie van ongedierte en insectenbestrijding (AL);
  - bepalen nauwkeurigheid weeg- en aanvoerapparatuur (AL);
  - aantonen voldoende homogeniteit gemengd voer (AL);
  - invullen receptuur (AL);
  - invullen noodreceptuur (AL);
  - analyse planning (AL);
  - bemonsteren, beoordeling en administreren van ontvangen goederen (AL);
  - verwerken en administreren van afwijkende goederen en producten (AL);
  - registratie van de uitdoseerstrategie (vastleggen bestemming van elk geproduceerd diervoeder) (AL);
  - registratie en berekeningen van de medicatie in het voer/water (AL);
  - bijhouden van een klachtenformulier (AL);
  - registratie en verwerking voergerelateerde recall (AL);
- overige extra handeling als gevolg van HACCP-beginselen:
  - extra arbeid voor garantie product in juiste opslag;
  - reinigen opslagen en voermengruimte;
  - kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar;
- bijhouden wijzigingen en bijwerken handboek en aanpassen routines in geval van veranderingen;
- officiële controle van de erkenning of registratie door de bevoegde autoriteit (AL).

Goede Voeder Praktijken (eisen uit bijlage 3)

De eisen voor bedrijven waarop voedselproducerende dieren aanwezig zijn, met uitzondering van bedrijven die slechts voor eigen particulier gebruik produceren, kunnen beschouwd worden als goede praktijken voor het voederen van voedselproducerende dieren en staan vooral in bijlage 3 van de verordening. De volgende eisen worden gesteld binnen GVP.

Lasten (investeringen en arbeid) voor het opzetten van een systeem volgens GVP:

- aanpassingen in de productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is;
- gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen;
- reinigungsapparaat voor het schoonmaken van voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten (hogedrukspuit);
- systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat schadelijke organismen in productie-eenheid komen;
- gescheiden opslag voor zaad;
- gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders;
- technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor deze niet bestemd zijn te minimaliseren;
- technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit.

Jaarlijkse lasten (arbeid en investeringskosten) voortvloeiend uit GVP:

- voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën;
- behoorlijk reinigen van de productie-eenheid;
- op gezette tijden schoonmaken van opslagruimten en -recipiënten;
- schoonmaken van de voederapparatuur (voertuigen, apparaten);
- reinigen van het voersysteem tussen gemedicineerde en niet-gemedicineerde voeders;
- vaak verversen van het strooisel en gebruikt diervoeder;
- drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden;
- bijhouden van de kennis, vaardigheden en bekwaamheid van de vervoederaar.
- officiële controle door de bevoegde autoriteit (AL).

Samenvatting van de eisen voor diervoederbedrijven

Voor alle primaire agrarische bedrijven die diervoeder(grondstoffen) telen gelden de eisen uit bijlage 1. Voor alle bedrijven die dieren houden gelden de eisen uit bijlage 3. Als vee-

	Moeten voldoen aan de eisen van		
	bijlage 1	HACCP en bijlage 2	bijlage 3
<i>Primaire agrarische bedrijven</i>			
- die diervoeder(grondstoffen) telen	x		
- veehouderijbedrijven			
- die alleen dieren houden			x
- die diervoeders telen	x		x
- die diervoeders mengen (zónder inmenging van (voormengsels met) additieven)	x		x
- die (voormengsels met) ADJ-additieven inmengen		x	x
- die (voormengsels met) andere dan ADJ-additieven inmengen		x	x
<i>Diervoederbedrijven (geen primaire agrarische bedrijven)</i>			
- producenten, handelaren, opslagen, transport		x	

Figuur 2.1 Eisen vanuit de verordening en de bijlagen voor diervoederbedrijven

houderijbedrijven zelf voeder mengen, dan gelden voor deze bedrijven tevens de eisen uit bijlage 1. Voor veehouderijbedrijven die (voormengsels met) additieven (met uitzondering van inkuiladditieven) inmengen gelden in plaats van de eisen uit bijlage 1 de eisen uit bijlage 2. Voor andere dan primaire agrarische bedrijven gelden de eisen uit bijlage 2. In figuur 2.1 staat een samenvatting van welke eisen uit de verordening en de bijlagen voor de verschillende bedrijven in de diervoederketen gelden.

2.3 Uitgangspunten voor de netto extra lasten op bedrijfsniveau

De EU-verordening diervoederhygiëne geldt voor alle bedrijven in de diervoederketen: primaire producenten van diervoeders, diervoederhandelaren, diervoederproducenten (zowel landbouwhuisdieren als petfood), diervoedertransporteurs, eigenaren of gebruikers van diervoederopslagen, en houders van landbouwhuisdieren (waarvan de dierlijke producten in de humane voedingsketen komen). Omdat in de veehouderij de effecten per sector verschillen, onderscheiden we binnen dit onderzoek de volgende veehouderijsectoren:

Bedrijfstype	Sectorspecifieke regelingen en systemen
Melkkoeien	PVV/IKB rund, Zuivelverordening 2002 (KKM)
Varkens 4	PVV/IKB varkens, IKB-2004, GMP12
Vleeskuikens	PPE/IKB kip 1996, Hygiëneverordening 1999 a), Concept GMP voer op pluimveebedrijf b)
Leghennen	PPE/IKB ei, Hygiëneverordening 1999 a), Concept GMP voer op pluimveebedrijf b)
Blank-vleeskalveren	PVV/IKB blank vleeskalveren
Rosé-vleeskalveren	PVV/IKB rosé vleeskalveren
Vleesstieren	PVV/IKB rund
Geiten	KwaliGeit c)
Zoogkoeien	PVV/IKB rund
Schape	-
Kalkoenen	PPE/IKB-kalkoen 1999
Eenden	-
Konijnen	PVV/IKB konijn
Paarden	-
Akkerbouw d)	EurepGap, GMP11
Diervoederproducent d)	GMP01, GMP02, GMP03, GMP04
Diervoedertransporteur d)	GMP01, GMP07
Diervoederhandelaar d)	GMP01, GMP02, GMP03, GMP05
Diervoederop- en overslag d)	GMP01, GMP06
Petfoodproducent d)	GMP19

Figuur 2.2 Sectorspecifieke regelingen en systemen

a) De hygiëneverordening is verplicht en geldt derhalve voor alle kippenbedrijven; b) Het PDV werkt aan een GMP-standaard opslag, bewaring en vervoeding van diervoeders op het pluimveebedrijf. De verwachting is dat deze in 2005 opgenomen wordt in de regelingen IKB-ei en IKB-kip. Binnen het onderzoek is reeds uitgegaan van deze regeling; c) Het Handboek KwaliGeit is niet openbaar beschikbaar. De normen op het gebied van voeding liggen echter gelijk aan de normen die gesteld worden voor melkkoeien in het kader van het programma KKM. Deze worden derhalve als normen voor KwaliGeit gebruikt; d) Voor een uitvoerige beschrijving van de verschillende GMP-regelingen wordt verwezen naar de website van het PDV: www.pdv.nl.

melkvee, varkens¹, vleeskuikens, leghennen, blank-vleeskalveren, rosé-vleeskalveren, vleesstieren, melkgeiten en -schapen, vleeschapen en zoogkoeien, bedrijven met gecombineerd schapen en runderen, kalkoenen, eenden, konijnen, en paarden.

De netto extra lasten worden berekend ten opzichte van een referentiesituatie. Dit is de situatie van de huidige gangbare hygiënepraktijk op een gemiddeld bedrijf binnen de desbetreffende sector. Hierbij wordt rekening gehouden met de huidige wettelijk en vrijwillige regelingen en systemen. We veronderstellen dat de bedrijven voldoen aan alle voor hen geldende wettelijke verplichtingen. De niet-sectorspecifieke wettelijke regelingen zijn de Richtlijn 95/69/EG betreffende erkenning van zelfmengers en Richtlijn 70/524/EG inzake het gebruik van diervoederadditieven. Daarnaast wordt rekening gehouden met sectorspecifieke wettelijke en vrijwillige regelingen en systemen, weergegeven in figuur 2.2.

De kosten van extra eigen arbeid zijn bepaald door het aantal uren te vermenigvuldigen met een uurloon van een primaire ondernemer van € 20,- (op basis van KWIN-V 2003/2004). De extra investeringskosten zijn bepaald met de afschrijvings-, onderhouds- en rentepercentages over het investeringsbedrag.

Voor een aantal bedrijven wordt vanuit de verordening het toepassen van HACCP-beginselen en het voldoen aan de eisen van bijlage 2 geëist. Het opstellen van een apart HACCP-handboek of een verplichte HACCP-certificering is geen eis. Bij de berekeningen wordt zoveel mogelijk aangesloten bij reeds aanwezige werkinstructies en systemen. Verder is er vanuit gegaan dat bij het opzetten van een systeem voor GLP, HACCP-beginselen of GVP bedrijven individueel opereren. Efficiency-winsten en kwantumkortingen door met meerdere bedrijven gezamenlijk een systematiek op te stellen zijn niet meegenomen.

2.3.1 Kosten van registratie en erkenning

Primaire producenten van diervoeders en veehouderijbedrijven die zelf voeder mengen (zonder inmenging van (voormengsels met) additieven) zijn tot registratie verplicht. Veehouderijbedrijven die zelf voormengsels met A/D/J-additieven inmengen hebben een erkenning nodig en bedrijven die zelf (voormengsels met) andere additieven inmengen een registratie. Handeling om hieraan te voldoen, zoals het notificeren van reeds bestaande activiteiten, het aanvragen van een nieuwe registratie, en de officiële controles door de bevoegde autoriteit inclusief de handelingen die een diervoederbedrijf hiervoor moet uitvoeren, zijn onderdeel van de netto extra lasten. Deze zijn allen administratieve lasten. Omdat de tarieven van het notificeren, het aanvragen en de officiële controles op het moment van dit onderzoek nog niet vastgesteld zijn, konden de hieruit voortvloeiende netto extra lasten niet gekwantificeerd worden. Deze worden als p.m. (pro memoria) weergegeven.

---

¹ Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen vleesvarkens- en vermeerderingsbedrijven. Op veel bedrijven zijn zowel zeugen als vleesvarkens aanwezig en in beide bedrijfstypen worden mengvoeders met bijproducten gemengd (zeugen meer ruwvoer en vleesvarkens meer natte bijproducten). Als een maatregel voor een van de bedrijfstypen geldt, wordt dit vermeld en worden de netto extra lasten slechts voor dit bedrijfstype bepaald.

2.4 Uitgangspunten voor de netto extra lasten op sectorniveau

De netto extra lasten op sectorniveau zijn berekend door de netto extra lasten op individueel bedrijfsniveau te vermenigvuldigen met het betreffende aantal bedrijven in elke sector (tabel 2.1, zie ook bijlage 2, op basis van de CBS landbouwtelling 2003).

Tabel 2.1 Aantallen bedrijven per sector

Bedrijfstype	Aantal bedrijven
Melkkoeien	24.800
Varkens	5.700
Vleeskuikens	475
Leghennen	880
Blank-vleeskalveren	1.050
Rosé-vleeskalveren	500
Vleesstieren	325
Melkgeiten en melkschapen	380
Vleeschapen en zoogkoeien	2.300
Combi schapen/runderen a)	5.300
Kalkoenen	70
Eenden	120
Konijnen	150
Paarden	300
Akkerbouw b)	12.600
Diervoederproducent	789
Diervoedertransporteur	513
Diervoederhandelaar	389
Diervoederop- en overslag	74
Petfoodproducent	47

a) Dit betreft bedrijven met meer dan 1 gve/ha waarop verschillende diersoorten aanwezig zijn. Dit betreft in de meeste gevallen schapen en runderen; b) Dit betreft alle akkerbouwbedrijven onder de veronderstelling dat alle akkerbouwbedrijven in principe diervoeders kunnen leveren en het bij voorbaat moeilijk aan te geven is welk deel van de bedrijven (grondstoffen voor) diervoeders produceert.

2.4.1 Aandeel bedrijven met een vrijwillig kwaliteits- of borgingssysteem

In dit onderzoek wordt gekwantificeerd hoe hoog voor bedrijven de netto extra lasten boven de huidige gangbare hygiënepraktijk op een gemiddeld bedrijf zijn om te voldoen aan de verordening diervoederhygiëne. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de sector-specifieke vrijwillige regelingen en systemen (zie paragraaf 2.3). Naar verwachting zullen deze bedrijven minder vergaande maatregelen moeten nemen dan bedrijven die geen systeem hebben. In tabel 2.2 staat het aandeel van de bedrijven met vrijwillige regelingen of kwaliteitssysteem.

Tabel 2.2 Aandeel bedrijven met een vrijwillig regeling- of kwaliteitssysteem

Bedrijfstype	Aandeel bedrijven met vrijwillige systemen (%)
Melkkoeien	95
Varkens	95
Vleeskuikens a)	100
Leghennen a)	85
Blank-vleeskalveren	100
Rosé-vleeskalveren	100
Vleesstieren	100
Melkgeiten/melkschappen b)	86
Vleeschapen/zoogkoeien c)	1
Combi schapen/runderen d)	95
Kalkoenen	95
Eenden	-
Konijnen	10
Paarden	-
Akkerbouw	12
Diervoederproducent e)	100
Diervoedertransporteur e)	100
Diervoederhandelaar e)	100
Diervoederop- en overslag e)	100
Petfoodproducent e)	100

a) De hygiëneverordening is verplicht voor alle bedrijven die kippen houden. Dit is dan ook het aandeel dat respectievelijk voldoet aan IKB-kip en IKB-ei; b) Bij de VKGN stonden in juni 2004 311 melkleverende geitenbedrijven ingeschreven met een KwaliGeit erkenning. Dit betreft ruim 92% van de bedrijven. Ongeveer 5% was op dat moment nog in afwachting van de eerste beoordeling en we veronderstellen dat deze ook aan KwaliGeit gaan voldoen. De overige melkgeitenbedrijven als ook de melkschappenbedrijven hebben geen KwaliGeit erkenning, zodat het aandeel bedrijven met een KwaliGeit erkenning op 86% uitkomt; c) Dit betreft een dertigtal zoogkoeihouders die IKB-rund hebben. Voor schapen is er geen kwaliteitssysteem meegenomen. Ongeveer 1% van deze bedrijven heeft dus een systeem; d) Dit betreft de bedrijven met runderen en IKB-rund; e) In een brief aan de Minister van LNV van 9-6-2004 geeft de VWA aan dat er 120 bedrijven in de diervoedersector zijn die geen GMP-erkenning hebben. Dit betreffen volgens het PDV vooral producenten en handelaren van huisdiervoeders en toevoegingsmiddelen. Voor de huisdiervoeders is per 1-7-2004 de GMP19 ingevoerd en verwacht wordt dat per 1-1-2005 de GMP voor toevoegingsmiddelensector wordt gerealiseerd. Het aantal diervoederbedrijven zonder GMP-erkenning zal dan vermoedelijk binnen afzienbare tijd aanzienlijk afnemen. In dit onderzoek is verondersteld dat alle bedrijven voldoen aan de GMP+-regeling.

2.4.2 Aantal veehouderijbedrijven dat zelf voeders mengt

Veehouderijbedrijven die eigen diervoeders produceren (de grondgebonden bedrijfstypen) moeten voldoen aan de eisen vanuit bijlage 1. Daarnaast moeten de niet-grondgebonden bedrijven die zelf voeder(grondstoffen) mengen (natte bijproducten, graan, andere bijproducten) ook voldoen aan de eisen uit bijlage 1. Het aantal veehouderijbedrijven dat voeders mengt is echter niet precies bekend. Op basis van gegevens uit 2001 (uit het Bedrijven-Informatienet van het LEI (het Informatienet)) over de aanwezigheid van duurzame productiemiddelen op primaire agrarische bedrijven is hiervoor een inschatting gemaakt. Hierbij is verondersteld dat een veehouderijbedrijf voeders mengt als er op het bedrijf een

'veevoederbereidingsinstallatie' of een 'voermengwagen' aanwezig is. Bij vleeskuikens is bekend dat in 1999 voor 37% van de vleeskuikenkoppels graan werd ingemengd in het voer (persoonlijke mededeling P. van Horne, LEI). Het geschatte aandeel bedrijven per niet-grondgebonden bedrijfstype dat zelf voer mengt staat in tabel 2.3.

Tabel 2.3 Geschatte aandeel van niet-grondgebonden bedrijven dat zelf voer mengt

Bedrijfstype	Aandeel (%)
Varkens	27
Vleeskuikens	12 a)
Leghennen	5
Blank-vleeskalveren	0 b)
Kalkoenen	0 b)
Eenden	0 b)
Konijnen	0 b)

a) Het 37% aandeel van de koppels is omgerekend naar het 12% aandeel van de bedrijven; b) In deze sectoren wordt mogelijk door enkele bedrijven zelf voeder gemengd, maar het is onbekend hoeveel dit er zijn. Het aandeel is derhalve op 0% verondersteld. Ter volledigheid worden de te verwachten netto extra lasten wel bepaald.

2.4.3 Aantal veehouderijbedrijven dat additieven inmengt

Veehouderijbedrijven die op basis van de huidige activiteiten een erkenning nodig hebben, kunnen om de extra lasten te beperken de activiteiten die tot de verplichting leiden staken als de verordening ingaat. Elk bedrijf zal een overweging hierin maken, waarbij naast de financiële situatie ook de persoonlijke situatie een rol speelt. Hierdoor is het lastig aan te geven hoeveel bedrijven er uiteindelijk aan de verschillende bijlagen zullen moeten voldoen.

Per 18 oktober 2004 gaat de controle op de Richtlijn 95/69/EG over van het Productschap Diervoeder (PDV) naar de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA). Op dit moment geeft de VWA aan dat er 44 veehouderijbedrijven zijn die een erkenning hebben vanuit de Richtlijn 95/69/EG. De primaire bedrijven met erkenning betreft varkensbedrijven. Vanuit het PDV wordt aangegeven dat er in totaal ongeveer 160 primaire veehouderijbedrijven geregistreerd zijn, maar dat een onbekend aantal zich niet heeft aangemeld. Het PDV geeft verder aan dat van de 160 bedrijven het 150 varkensbedrijven betreft en 10 melkveebedrijven. Vanuit de VWA wordt verwacht dat er uiteindelijk 450 à 500 veehouderijbedrijven een erkenning of registratie op grond van Richtlijn 95/69/EG nodig hebben. Op basis van de gegevens van de VWA en het PDV is een minimum en maximum aantal bedrijven per sector geschat (tabel 2.4).

Tabel 2.4 Aantal bedrijven dat moet voldoen aan HACCP-beginselen

Bedrijfstype	Voldoen aan HACCP-beginselen (aantal)					
	minimaal			maximaal		
	totaal	waarvan a)		totaal	waarvan a)	
		A/D/J	overige		A/D/J	overige
Melkkoeien	10	0	10	50	0	50
Varkens	154	44	110	355	44	311
Rosé-vleeskalveren	0	0	0	60	0	60 b)
Vleesstieren	0	0	0	35	0	35 c)

a) Veehouderijbedrijven die voormengsels met A/D/J-additieven innemen moeten op dit moment reeds voldoen aan de zwaardere eisen van de Richtlijn 95/69/EG. Bedrijven die (voormengsels met) andere additieven zelf innemen moeten voldoen aan de lichtere eisen van de Richtlijn 95/69/EG. Omdat de netto extra lasten hierdoor verschillen, wordt dit onderscheid gemaakt; b) Aantal bedrijven met meer dan 500 rosé-vleeskalveren; c) Alleen de grote vleesstierenbedrijven. Verondersteld is dat dit percentage vergelijkbaar is met het percentage grote rosé-vleeskalverbedrijven, dus ongeveer 10%. Het aantal bedrijven is dan ongeveer 10% van 325 = 35 stuks.

2.4.4 Bedrijven in de diervoederketen die voldoen aan Richtlijn 95/69/EG

In het 'Tussenrapport Ketenanalyse Diervoedersector' van de VWA (Vis et al., 2003) wordt aangegeven dat diervoederbedrijven die een GMP+-erkenning hebben daarmee ook geacht worden te voldoen aan de erkennings- en registratievoorwaarden van Richtlijn 95/69/EG. Dit betekent dat alle diervoederbedrijven die een GMP+-erkenning hebben voldoen aan de hygiëne-eisen van Richtlijn 96/69/EG.

In mei 2004 hadden van de ongeveer 120 diervoederbedrijven die nog geen GMP+-erkenning hadden er 107 wel een wettelijke erkenning, registratie en/of vergunning (gegevens PDV). Dit betreft voornamelijk handelaren in en producenten van huisdiervoeders en van toevoegingsmiddelen. Vanuit het PDV wordt verwacht dat dit aantal sterk gereduceerd zal zijn binnen afzienbare tijd na de invoering van de GMP-code voor huisdiervoeders (per 1-7-2004) en voor de toevoegingsmiddelensector (verwacht per 1-1-2005). In het onderzoek gaan we er vanuit dat alle bedrijven aan de GMP-regeling voldoen.

3. Berekening van de netto extra lasten

De netto extra administratieve en overige lasten voortkomend uit de EU-verordening diervoederhygiëne worden berekend op bedrijfsniveau.¹ Paragraaf 3.1 geeft de verwachte netto extra lasten voor de primaire producent van diervoeders, paragraaf 3.2 die voor de bedrijven in de mengvoer- en ruwvoerketen, en paragraaf 3.3 die voor veehouderijbedrijven. Paragraaf 3.4 geeft tenslotte een samenvattend overzicht van alle kosten.

3.1 Primaire producent van diervoeder(grondstoffen)

Primaire producenten van diervoeder(grondstoffen) moeten voldoen aan de eisen van Goede Landbouw Praktijken zoals vermeld in bijlage 1 van de verordening. De geschatte netto extra lasten staan in tabel 3.1. Voor de detailberekening wordt verwezen naar bijlage 3. Hierbij worden bedrijven die EurepGap en/of GMP-teelt (de GMP-standaard die wordt aangeduid met GMP11) en geen systeem hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.1 Extra lasten voor primaire producenten diervoeder(grondstoffen)

	Lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven a)	Totale lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
EurepGap/GMP11	0	0	0	11.340	0 + p.m. b)
Geen systeem	320	0	320	1.260	403.200 + p.m. b)
Totalen				12.600	403.200 + p.m.

a) Dit betreft alle akkerbouwbedrijven onder de veronderstelling dat alle akkerbouwbedrijven in principe diervoeders kunnen leveren en het bij voorbaat moeilijk aan te geven is welk deel van de bedrijven (grondstoffen voor) diervoeders produceert; b) Primaire producenten van diervoeder moeten een registratie aanvragen en kunnen een controle hierop verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven hiervan nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.1 blijkt dat de netto extra lasten voor bedrijven die aan EurepGap en/of GMP11 voldoen nihil zijn. De netto extra lasten voor de overige akkerbouwbedrijven worden ingeschat op € 320 per bedrijf per jaar. De totale extra lasten voor primaire producenten van diervoeder(grondstoffen) worden daarmee geschat op € 403.000 per jaar plus de extra lasten vanwege de controle van de registratie. De netto extra lasten betreffen

¹ Er wordt uitgegaan van gemiddelde bedrijven, waardoor de berekende netto extra lasten kunnen afwijken van de op een bedrijf in de praktijk gerealiseerde netto extra lasten.

in het geheel extra administratieve lasten. De eenmalige netto extra lasten bestaan uit de lasten als gevolg van de aanvraag van een registratie.

De netto extra lasten zijn bepaald onder de veronderstelling dat alle akkerbouwbedrijven diervoeder(grondstoffen) produceren. Indien het percentage dat diervoeder(grondstoffen) produceert lager is, nemen de geschatte netto extra lasten evenredig af. Als we veronderstellen dat deze bedrijven (grondstoffen voor) humane levensmiddelen produceren, dan vallen deze bedrijven onder de komende EU-verordening levensmiddelenhygiëne. De hygiëne-eisen voor primaire producenten hierin zijn vergelijkbaar met de eisen uit bijlage 1 van de EU-verordening diervoederhygiëne.

3.2 Mengvoer- en ruwvoerketen

Bedrijven in de mengvoer- en ruwvoerketen moeten voldoen aan de beginselen van HACCP en de eisen zoals vermeld in bijlage 2 van de verordening.

3.2.1 Diervoederproducenten

Naar schatting zal binnen afzienbare tijd na invoering van GMP-standaard voor de toevoegingsmiddelensector (waarschijnlijk per 1-1-2005) nagenoeg 100% van de diervoederproducenten een GMP+-erkenning hebben. Bedrijven met een GMP+-erkenning voldoen dooreengenomen aan HACCP-beginselen en de eisen vanuit bijlage 2, zodat hiervoor nauwelijks netto extra lasten verwacht worden. Wel zullen deze bedrijven, afhankelijk van het type product dat zij produceren, een erkenning of een registratie moeten aanvragen danwel de bestaande activiteiten moeten notificeren. De extra lasten die hieruit voortvloeien zijn vanwege het ontbreken van de tarieven niet bepaald. Voor diervoederproducenten zijn dus vrijwel uitsluitend netto extra lasten te verwachten vanuit het aanvragen van een erkenning of registratie, notificatie van de bestaande activiteiten en de controles hierop. De netto extra lasten betreffen in het geheel extra administratieve lasten.

3.2.2 Diervoeder- en diervoedergrondstoffentransporteurs

Nagenoeg 100% van de diervoeder- en diervoedergrondstoffentransporteurs is in het bezit van een GMP-certificaat in het kader van de GMP-regeling vanuit het PDV. Deze bedrijven voldoen dooreengenomen aan HACCP-beginselen en de eisen vanuit bijlage 2, zodat hiervoor nauwelijks netto extra lasten verwacht worden. Wel zullen deze bedrijven een registratie moeten aanvragen. De extra lasten die hieruit voortvloeien zijn vanwege het ontbreken van de tarieven niet bepaald. Voor diervoedertransporteurs zijn dus bijna uitsluitend netto extra lasten te verwachten vanuit het aanvragen of registratie en de controle hierop. De netto extra lasten betreffen in het geheel extra administratieve lasten.

3.2.3 Diervoeder- en diervoedergrondstoffenhandelaren

Naar schatting zal binnen afzienbare tijd na invoering van GMP-standaard voor de toevoegingsmiddelensector (verwacht per 1-1-2005) nagenoeg 100% van de diervoeder- en

diervoedergrondstoffenhandelaren een GMP+-erkenning hebben. Bedrijven met een GMP+-erkenning voldoen dooreengenomen aan HACCP-beginselen en de eisen vanuit bijlage 2, zodat hiervoor nauwelijks netto extra lasten verwacht worden. Wel zullen deze bedrijven afhankelijk van welk type product dat zij verhandelen een erkenning of een registratie moeten aanvragen danwel de bestaande activiteiten moeten notificeren. De extra lasten die hieruit voortvloeien zijn vanwege het ontbreken van de tarieven niet bepaald. Voor handelaren zijn dus bijna uitsluitend netto extra lasten te verwachten vanuit het aanvragen van een erkenning of registratie, notificatie van de bestaande activiteiten en de controles hierop. De netto extra lasten betreffen in het geheel extra administratieve lasten.

3.2.4 Diervoederop- en overslag

Nagenoeg 100% van de diervoederop- en overslagbedrijven is in het bezit van een GMP+-erkenning. Deze bedrijven voldoen dooreengenomen aan HACCP-beginselen en de eisen vanuit bijlage 2, zodat hiervoor nauwelijks netto extra lasten verwacht worden. Wel zullen deze bedrijven een registratie moeten aanvragen. De extra lasten die hieruit voortvloeien zijn vanwege het ontbreken van de tarieven niet bepaald. Voor diervoederop- en overslagen zijn netto extra lasten te verwachten vanuit het aanvragen van een registratie en de controle hierop. De netto extra lasten betreffen in het geheel extra administratieve lasten.

3.2.5 Petfoodproducenten

Naar schatting zal binnen afzienbare tijd na invoering van de GMP-standaard huisdiervoeders (GMP19) per 1-7-2004 nagenoeg 100% van de petfoodproducenten een GMP+-erkenning hebben. Bedrijven met een GMP+-erkenning voldoen dooreengenomen aan HACCP-beginselen en de eisen vanuit bijlage 2, zodat hiervoor nauwelijks netto extra lasten verwacht worden. Wel zullen deze bedrijven een registratie moeten aanvragen of hun reeds geregistreerde activiteit moeten notificeren. De extra lasten die hieruit voortvloeien zijn vanwege het ontbreken van de tarieven niet bepaald. Voor petfoodproducenten zijn bijna uitsluitend netto extra lasten te verwachten vanuit het aanvragen van de registratie, notificatie van de bestaande activiteiten en de controles hierop. De netto extra lasten betreffen in het geheel extra administratieve lasten.

3.3 Veehouderij

In deze paragraaf worden voor de veehouderij per sector de netto extra financiële en administratieve lasten gekwantificeerd als gevolg van de EU-verordening diervoederhygiëne. Alleen de gevolgen van bijlagen uit de verordening die voor een redelijk deel van de bedrijven in een sector van belang zijn, zijn bepaald. Alle bedrijven zullen moeten voldoen aan de relevante eisen van bijlage 3 'goede praktijken voor het voederen van dieren', in het vervolg genaamd 'Goede Voeder Praktijken' of GVP. Daarnaast moeten veehouderijbedrijven die zelf (grondstoffen voor) diervoeders telen, deze producten vervoeren, opslaan of hanteren op de productieplaats, vervoeren naar een inrichting, of voeders mengen uitsluitend ten behoeve van het eigen bedrijf (zonder gebruikmaking van (voormengsels met)

additieven) voldoen aan de relevante eisen van bijlage 1 'Goede Landbouw Praktijken'. De veehouderijbedrijven die zelf (voormengsels met) additieven inmengen moeten tevens voldoen aan de eisen van HACCP-beginselen en de relevante hygiënevoorschriften uit bijlage 2. Vanwege Richtlijn 95/69/EG, waarin zwaardere eisen gelden voor bedrijven die voormengsels met A/D/J-additieven mengen dan voor bedrijven die andere additieven of voormengsels met andere additieven mengen, wordt tussen deze bedrijven een onderscheid gemaakt in de berekeningen. Voor de detailberekeningen van de netto extra lasten per bedrijfstype wordt verwezen naar bijlage 4.

3.3.1 Melkveehouderij

We veronderstellen dat alle melkveebedrijven eigen ruwvoer produceren. Hiermee moeten zij dus voldoen aan de eisen van GLP (bijlage 1). Ook zullen alle melkveebedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3). De melkveebedrijven die zelf (voormengsels met) andere dan A/D/J-additieven inmengen moeten tevens voldoen aan HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2. De geschatte netto extra jaarlijkse lasten voor de

Tabel 3.2 Netto extra jaarlijkse lasten voor melkveehouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven		Totale netto extra lasten sector (€/jaar)	
	AL	overig	totaal	min. aantal c)	max. aantal c)	min. aantal c)	max. aantal c)
<i>KKM/IKB-rund</i>							
Geen add. inmengen a)	40	0	40	23.550	23.510	942.000	940.400
						+ p.m. d)	+ p.m. d)
Inmengen ADJ b)	560	320	880	0	0	0	0
Inmengen andere add. b)	1.160	1.100	2.260	10	50	22.600	113.000
						+ p.m. d)	+ p.m. d)
<i>Geen systeem</i>							
Geen add. inmengen a)	260	970	1.230	1.240	1.240	1.525.200	1.525.200
						+ p.m. d)	+ p.m. d)
Inmengen ADJ b)	780	1.290	2.070	0	0	0	0
Inmengen andere add. b)	1.380	2.100	3.480	0	0	0	0
Totalen				24.800	24.800	2.489.800	2.578.600
						+ p.m.	+ p.m.

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en van GLP (bijlage 1); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3), van GLP (bijlage 1), aan HACCP-beginselen en de relevante eisen in bijlage 2; c) 'min. aantal' en 'max. aantal' betekent respectievelijk de onder- en bovengrens voor het geschatte aantal bedrijven dat zelf additieven inmengt; d) Veehouderijbedrijven die zelf (voormengsels met) andere dan A/D/J-additieven inmengen moeten de bestaande geregistreerde activiteiten notificeren dan wel registratie aanvragen en kunnen controles hierop verwachten. Veehouderijbedrijven die eigen diervoeder produceren moeten tevens een registratie voor primair producent van diervoeder aanvragen. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

melkveehouderij staan in tabel 3.2. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem KKM en IKB-rund hebben apart onderscheiden.

Uit tabel 3.2 blijkt dat de geschatte jaarlijkse netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening uiteenlopen van € 2,5 mln. bij het minimale geschatte aantal melkveebedrijven dat zelf (voormengsels met) additieven innemt tot € 2,6 mln. bij het maximale aantal. Van deze extra lasten zijn in beide gevallen ongeveer € 1,3 mln. per jaar administratieve lasten. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van de officiële controles.

De eenmalige netto extra lasten voor melkveebedrijven die zelf (voormengsels met) andere dan A/D/J-additieven innemen bedragen de eenmalige netto extra lasten naar schatting ongeveer € 4.000 plus de lasten van het aanvragen van de registratie. Dit wordt voor driekwart veroorzaakt door de kosten van het opstellen van een handboek voor de HACCP-beginselen. Voor de andere melkveebedrijven betreffen de eenmalige netto extra lasten het aanvragen van de registratie als primair producent van diervoeders (inclusief de handelingen die een bedrijf hiervoor moet uitvoeren als bijvoorbeeld het meelopen bij een controle). De eenmalige netto extra lasten bedragen voor meer dan driekwart administratieve lasten.

3.3.2 Varkenshouderij

Voor alle varkensbedrijven gelden de eisen van GVP (bijlage 3). Verder veronderstellen we dat varkensbedrijven niet-grondgebonden zijn en derhalve geen eigen veevoer produceren. Voor de varkensbedrijven die zelf voeder mengen (bijvoorbeeld bijproducten) gelden tevens de eisen uit bijlage 1. Voor het deel van de bedrijven dat zelf (voormengsels met) additieven innemt gelden in plaats van de eisen uit bijlage 1 de eisen van HACCP-beginselen en uit bijlage 2. De geschatte extra lasten voor de varkenshouderij staan in tabel 3.3. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bedrijven die aan het kwaliteitssysteem IKB-varken en bedrijven die aan het kwaliteitssysteem IKB-2004 voldoen.

Uit tabel 3.3 blijkt dat de geschatte jaarlijkse netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening uiteenlopen van € 1,7 mln. bij het minimale geschatte aantal varkensbedrijven dat zelf (voormengsels met) additieven innemt tot € 2,5 mln. bij het maximale aantal. Van deze extra lasten zijn respectievelijk ongeveer € 440.000 en € 760.000 per jaar administratieve lasten. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van de officiële controles.

De eenmalige netto extra lasten voor varkensbedrijven die zelf voormengsels met A/D/J-additieven innemen bedragen de lasten van het notificeren van de bestaande activiteit. Voor bedrijven die zelf (voormengsels met) andere dan A/D/J-additieven innemen bedragen de eenmalige netto extra lasten naar schatting ongeveer € 4.400 plus de lasten van het notificeren van bestaande activiteit dan wel het aanvragen van de registratie. Hiervan wordt € 3.000 veroorzaakt door de kosten van het opstellen van een handboek voor de HACCP-beginselen. Voor varkensbedrijven die zelf voeders mengen betreffen de eenmalige extra lasten het aanvragen van de registratie. Voor de andere varkensbedrijven geldt dat de eenmalige netto extra lasten nihil zijn. De eenmalige netto extra lasten zijn voor meer dan driekwart administratieve lasten.

Tabel 3.3 Netto extra jaarlijkse lasten voor varkenshouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven		Totale netto extra lasten sector (€/jaar)	
	AL	overig	totaal	min. aantal d)	max. aantal d)	min. aantal d)	max. aantal d)
<i>IKB-varken</i>							
Niet mengen a)	0	160	160	3.799	3.598	607.840 + p.m. e)	575.680 + p.m. e)
Mengen van voeder b)	160	160	320	1.462	1.462	467.840 + p.m. e)	467.840 + p.m. e)
Inmengen ADJ c)	400	1.440	1.840	44	44	80.960 + p.m. e)	80.960 + p.m. e)
Inmengen andere add. c)	1.580	2.750	4.330	110	311	476.300 + p.m. e)	1.346.630 + p.m. e)
<i>IKB-2004</i>							
Niet mengen a)	0	160	160	208	208	33.280 + p.m. e)	33.280 + p.m. e)
Mengen van voeder b)	160	160	320	77	77	24.640 + p.m. e)	24.640 + p.m. e)
Inmengen ADJ c)	520	1.440	1.960	0	0	0	0
Inmengen andere add. c)	1.460	2.750	4.210	0	0	0	0
Totalen				5.700	5.700	1.690.860 + p.m. e)	2.529.030 + p.m. e)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en de eisen van GLP (bijlage 2); c) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3), aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2; d) 'min. aantal' en 'max. aantal' betekent respectievelijk de onder- en bovengrens voor het geschatte aantal bedrijven dat zelf additieven inmengt; e) Varkensbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie of erkenning moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

3.3.3 Vleeskuikens

Voor alle vleeskuikenbedrijven gelden de eisen van GVP uit bijlage 3. We veronderstellen dat de vleeskuikenhouderij niet-grondgebonden is, zodat deze bedrijven geen eigen diervoeder verbouwen. Voor de vleeskuikenbedrijven die zelf voeder mengen (bijvoorbeeld graan met aanvullend voer) gelden tevens de eisen uit bijlage 1. Er zijn eigenlijk geen bedrijven die (voormengsels met) additieven inmengen en derhalve geen bedrijven te verwachten die aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2 moeten voldoen. De extra lasten als gevolg hiervan zijn niet bepaald. De geschatte netto extra lasten voor de vleeskuikenhouderij staan in tabel 3.4. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-kip hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.4 Netto extra jaarlijkse lasten voor vleeskuikenhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
IKB-kip					
Niet-mengen a)	0	0	0	418	0 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	160	0	160	57	9.120 + p.m. c)
Geen systeem					
Niet mengen a)	0	0	0	0	0
Mengen van voeder b)	200	0	200	0	0
Totalen				475	9.120+ p.m. c)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en de eisen van GLP (bijlage 1); c) Vleeskuikenbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.4 blijkt dat vleeskuikenbedrijven zonder extra inspanning kunnen voldoen aan de eisen van GVP uit bijlage 3. Bedrijven die voeder mengen zullen met een lichte inspanning kunnen voldoen aan de eisen uit bijlage 1. Netto extra lasten vanwege officiële controles zijn hierbij niet meegenomen. De netto extra jaarlijkse lasten bedragen ongeveer € 9.000. Dit zijn geheel extra administratieve lasten.

Voor vleeskuikenbedrijven die zelf voeders mengen betreffen de eenmalige extra lasten het aanvragen van de registratie. Voor de overige bedrijven worden geen eenmalige lasten verwacht.

3.3.4 Leghennen

Voor alle leghennenbedrijven gelden de eisen van GVP uit bijlage 3. We veronderstellen dat de leghennenhouderij niet-grondgebonden is, zodat deze bedrijven geen eigen diervoeder verbouwen. Voor de leghennenbedrijven die zelf voeder mengen (bijvoorbeeld graan met aanvullend voer) gelden tevens de eisen uit bijlage 1. Er zijn eigenlijk geen bedrijven die (voormengsels met) additieven inmengen en derhalve geen bedrijven te verwachten die aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2 moeten voldoen. De extra lasten als gevolg van HACCP-beginselen en bijlage 2 zijn niet bepaald. De geschatte netto extra lasten voor de leghennenhouderij staan in tabel 3.5. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-ei hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.5 Netto extra jaarlijkse lasten voor leghennenhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
<i>IKB-ei</i>					
Niet mengen a)	0	0	0	711	0 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	160	0	160	37	5.920 + p.m. c)
<i>Geen systeem</i>					
Niet mengen a)	0	0	0	125	0 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	200	0	200	7	1.400 + p.m. c)
Totalen				880	7.320 + p.m. c)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en de eisen van GLP (bijlage 1); c) Leghennenbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.5 blijkt dat verwacht wordt dat vleeskuikenbedrijven zonder extra inspanning kunnen voldoen aan de eisen van GVP uit bijlage 3. Bedrijven die voeder mengen zullen met een lichte inspanning kunnen voldoen aan de verordening. Netto extra lasten vanwege officiële controles zijn hierbij niet meegenomen. De netto extra jaarlijkse lasten bedragen ongeveer € 7.000. Dit zijn geheel extra administratieve lasten.

Voor leghennenbedrijven die zelf voeders mengen bedragen de eenmalige extra lasten het aanvragen van de registratie. Voor de overige bedrijven worden geen eenmalige lasten verwacht.

3.3.5 Blank-vleeskalveren

Voor alle blank-vleeskalverbedrijven gelden de eisen van GVP uit bijlage 3. We veronderstellen dat de blank-vleeskalverhouderij niet-grondgebonden is, zodat deze bedrijven geen eigen diervoeder verbouwen. Voor de blank-vleeskalverbedrijven die zelf voeder mengen gelden tevens de eisen uit bijlage 1. Er zijn geen bedrijven die (voormengsels met) additieven innemen en derhalve geen bedrijven te verwachten die aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2 moeten voldoen. De extra lasten als gevolg van HACCP-beginselen en bijlage 2 zijn niet bepaald. De geschatte netto extra lasten voor de blank-vleeskalverhouderij staan in tabel 3.6. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-blank kalfsvlees en SKV hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.6 Netto extra jaarlijkse lasten voor blank-vleeskalverhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
<i>IKB-blank/SKV</i>					
Niet mengen a)	0	0	0	1.050	0 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	200	0	200	0	0
<i>Geen systeem</i>					
Niet mengen a)	0	0	0	0	0
Mengen van voeder b)	200	0	200	0	0
Totalen				1.050	0 + p.m. c)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en de eisen van GLP (bijlage 1); c) Blank-vleeskalverbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.6 blijkt dat verwacht wordt dat blank-vleeskalverbedrijven zonder extra inspanning kunnen voldoen aan de eisen van GVP uit bijlage 3. Omdat verondersteld is dat blank-vleeskalverbedrijven niet zelf voeder mengen, zijn er geen netto extra lasten te verwachten vanuit bijlage 1. Er worden dan ook geen netto extra jaarlijkse en eenmalige opstart lasten als gevolg van de EU-verordening verwacht.

3.3.6 Rosé-vleeskalveren

Voor alle rosé-vleeskalverhouders gelden de eisen van GVP (bijlage 3). Verder veronderstellen we dat rosé-vleeskalverhouders grondgebonden zijn en eigen diervoeder produceren en/of zelf voeder mengen (bijvoorbeeld bijproducten), zodat ook de eisen van GLP uit bijlage 1 voor deze sector gelden. Voor het deel van de bedrijven dat zelf (voormengsels met) additieven innemt gelden naast de eisen uit bijlage 1 de eisen van HACCP-beginselen en uit bijlage 2. De geschatte extra lasten voor de rosé-vleeskalverhouderij staan in tabel 3.7. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-rosé kalfsvlees en SKV hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.7 Netto extra jaarlijkse lasten voor rosé-vleeskalverhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven		Totale netto extra lasten sector (€/jaar)	
	AL	overig	totaal	min. aantal c)	max. aantal c)	min. aantal c)	max. aantal c)
<i>IKB-rosé/SKV</i>							
Geen add. inmengen a)	40	0	40	500	440	20.000 + p.m. d)	17.600 + p.m. d)
Inmengen ADJ b)	160	0	160	0	0	0	0
Inmengen andere add. b)	1.300	1.300	2.600	0	60	0	156.000 + p.m. d)
<i>Geen systeem</i>							
Geen add. inmengen a)	160	250	410	0	0	0	0
Inmengen ADJ b)	680	250	930	0	0	0	0
Inmengen andere add. b)	1.860	1.850	3.710	0	0	0	0
Totalen				500	500	20.000 + p.m. d)	173.600 + p.m. d)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en van GLP (bijlage 1); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3), van GLP (bijlage 1), aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2; c) 'min. aantal' en 'max. aantal' betekent respectievelijk de onder- en bovengrens voor het geschatte aantal bedrijven dat zelf additieven inmengt; d) Bedrijven met rosé-vleeskalveren zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven hiervan nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.7 blijkt dat de geschatte jaarlijkse netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening uiteenlopen van € 20.000 bij het minimale geschatte aantal rosé-vleeskalverbedrijven dat zelf (voormengsels met) additieven inmengt tot € 174.000 bij het maximale aantal. Van deze extra lasten zijn respectievelijk ongeveer € 20.000 en € 100.000 per jaar administratieve lasten. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van de officiële controles.

De eenmalige netto extra lasten voor rosé-vleeskalverbedrijven die zelf andere dan A/D/J-additieven inmengen bedragen naar schatting € 4.400 plus de lasten van het aanvragen van de registratie en de officiële controle hierop. Hiervan wordt € 3.000 veroorzaakt door de kosten van het opstellen van een handboek voor de HACCP-beginselen. Voor de andere rosé-vleeskalverbedrijven betreffen de eenmalige netto extra lasten het aanvragen van de registratie als primair producent van diervoeders en de officiële controle hierop. Voor beide bedragen de eenmalige netto extra lasten voor meer dan driekwart administratieve lasten.

3.3.7 Vleesstieren

Voor alle vleesstierhouders gelden de eisen van GVP (bijlage 3). Verder veronderstellen we dat de vleesstierbedrijven grondgebonden zijn en eigen diervoeder produceren en/of

zelf voeder mengen (bijvoorbeeld bijproducten), zodat ook de eisen van GLP uit bijlage 1 voor deze sector gelden. Voor het deel van de bedrijven dat zelf (voormengsels met) additieven inmengt gelden naast de eisen uit bijlage 1 de eisen van HACCP-beginselen en uit bijlage 2. De geschatte extra lasten voor vleesstierenhouderij staan in tabel 3.8. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-rund hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.8 Netto extra jaarlijkse lasten voor vleesstierhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven		Totale netto extra lasten sector (€/jaar)	
	AL	overig	totaal	min. aantal c)	max. aantal c)	min. aantal c)	max. aantal c)
<i>IKB-rund</i>							
Geen add. inmengen a)	40	0	40	309	274	12.360 + p.m. d)	10.960 + p.m. d)
Inmengen ADJ b)	560	0	560	0	0	0	0
Inmengen andere add. b)	1.620	1.300	2.920	0	35	0	102.200 + p.m. d)
<i>Geen systeem</i>							
Geen add. inmengen a)	180	1.050	1.230	16	16	19.680 + p.m. d)	19.680 + p.m. d)
Inmengen ADJ b)	700	1.050	1.750	0	0	0	0
Inmengen andere add. b)	1.880	3.130	5.010	0	0	0	0
Totalen				325	325	32.040 + p.m. d)	132.840 + p.m. d)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en van GLP (bijlage 1); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3), van GLP (bijlage 1), aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2; c) 'min. aantal' en 'max. aantal' betekent respectievelijk de onder- en bovengrens voor het geschatte aantal bedrijven dat zelf additieven inmengt; d) Vleesstierbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.8 blijkt dat de geschatte jaarlijkse netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening uiteenlopen van € 32.000 bij het minimale geschatte aantal vleesstierbedrijven dat zelf (voormengsels met) additieven inmengt tot € 133.000 bij het maximale aantal. Van deze extra lasten zijn respectievelijk ongeveer € 20.000 en € 70.000 per jaar administratieve lasten. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van de officiële controles.

De eenmalige netto extra lasten voor vleesstierbedrijven die zelf andere dan A/D/J-additieven inmengen bedragen naar schatting € 4.400 plus de lasten van het aanvragen van de registratie en de officiële controle hierop. Hiervan wordt € 3.000 veroorzaakt door de kosten van het opstellen van een handboek voor de HACCP-beginselen. Voor de andere vleesstierbedrijven betreffen de eenmalige netto extra lasten het aanvragen van de registra-

tie als primair producent van diervoeders en de officiële controles hierop. Voor beide betreffen de eenmalige netto extra lasten voor meer dan driekwart administratieve lasten.

3.3.8 Melkgeiten en melkschapen

Voor alle melkgeiten- en melkschapenbedrijven gelden de eisen van GVP (bijlage 3). We veronderstellen dat melkgeiten- en melkschapenbedrijven grondgebonden zijn en eigen diervoeder produceren, zodat ook de eisen van GLP uit bijlage 1 voor deze sectoren gelden. Er worden geen (voormengsels met) additieven ingemengd, zodat er geen bedrijven zijn die aan HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2 moeten voldoen. De geschatte extra lasten voor de melkgeiten- en melkschapenhouderij staan in tabel 3.9. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem KwaliGeit hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.9 Netto extra jaarlijkse lasten voor melkgeiten- en melkschapenhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
<i>KwaliGeit</i>					
Geen add. inmengen a)	20	480	500	326	163.000 + p.m. b)
<i>Geen systeem</i>					
Geen add. inmengen a)	100	1.130	1.230	54	66.420 + p.m. b)
Totalen				380	229.420 + p.m. b)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en van GLP (bijlage 1); b) Melkgeiten- en melkschapenbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.9 blijkt dat de netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening voor melkgeiten- en melkschapenhouders geschat worden op € 229.000 per jaar. Van deze extra lasten bedragen de administratieve lasten € 10.000 per jaar. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van officiële controles.

Voor de melkgeiten- en melkschapenhouders betreffen de eenmalige netto extra lasten het aanvragen van de registratie als primair producent van diervoeders inclusief de officiële controle hierop. De eenmalige netto extra lasten zijn volledig administratieve lasten.

3.3.9 Vleeschapen en zoogkoeien

Voor alle vleeschapen- en zoogkoebedrijven gelden de eisen van GVP (bijlage 3). We veronderstellen dat de vleeschapen- en zoogkoehouderij grondgebonden is en eigen diervoeder produceert, zodat de eisen van GLP uit bijlage 1 voor deze sectoren gelden. Er worden geen (voormengsels met) additieven ingemengd, zodat er geen bedrijven zijn die aan HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2 moeten voldoen. De geschatte extra lasten voor de vleeschapen- en zoogkoehouderij staan in tabel 3.10. Hierbij worden de zoogkoebedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-rund hebben apart onderscheiden. Voor schapen is geen kwaliteitssysteem meegenomen.

Tabel 3.10 Netto extra jaarlijkse lasten voor vleeschapen- en zoogkoehouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
<i>IKB-rund</i>					
Geen add. inmengen a)	20	185	205	32	6.560 + p.m. b)
<i>Geen systeem</i>					
Geen add. inmengen a)	80	585	665	2.268	1.508.220 + p.m. b)
Totalen				2.300	1.514.780 + p.m. b)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en van GLP (bijlage 1); b) Vleeschapen- en zoogkoebedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.10 blijkt dat de netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening voor vleeschapen- en zoogkoehouders geschat worden op € 1,5 mln. per jaar. Van deze extra lasten bedragen de administratieve lasten € 180.000 per jaar. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van officiële controles.

Voor vleeschapen- en zoogkoehouders betreffen de eenmalige netto extra lasten het aanvragen van de registratie als primair producent van diervoeders inclusief de officiële controle hierop. De eenmalige netto extra lasten zijn geheel administratieve lasten.

3.3.10 Gemengde bedrijven met schapen en runderen

Voor alle gemengde bedrijven met schapen en runderen gelden de eisen van GVP (bijlage 3). We veronderstellen dat deze bedrijven grondgebonden zijn en eigen diervoeder

produceren, zodat de eisen van GLP uit bijlage 1 voor deze bedrijven gelden. Er worden geen (voormengsels met) additieven ingemengd, zodat er geen bedrijven zijn die aan HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2 moeten voldoen. De geschatte extra lasten voor de gemengde bedrijven met schapen en runderen staan in tabel 3.11. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-rund hebben apart onderscheiden.

Tabel 3.11 Netto extra jaarlijkse lasten voor bedrijven met schapen en runderen

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
<i>IKB-rund</i>					
Geen add. inmengen a)	20	60	80	5.035	402.800 + p.m. b)
<i>Geen systeem</i>					
Geen add. inmengen a)	80	460	540	265	143.100 + p.m. b)
Totalen				5.300	545.900 + p.m. b)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en van GLP (bijlage 1); b) Gemengde bedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.11 blijkt dat de netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening voor bedrijven met schapen en runderen geschat worden op € 550.000 per jaar. Hiervan bedragen de administratieve lasten € 120.000 per jaar. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van officiële controles.

Voor de bedrijven met schapen en runderen betreffen de eenmalige netto extra lasten het aanvragen van de registratie als primair producent van diervoeders inclusief de officiële controle. De eenmalige netto extra lasten zijn volledig administratieve lasten.

3.3.11 Kalkoenen

Voor alle kalkoenenbedrijven gelden de eisen van GVP uit bijlage 3. We veronderstellen dat de kalkoenenhouderij niet-grondgebonden is, zodat deze bedrijven geen eigen diervoeder verbouwen. Voor de kalkoenenbedrijven die zelf voeder mengen (bijvoorbeeld graan met aanvullend voer) gelden tevens de eisen uit bijlage 1. Er zijn geen bedrijven die (voormengsels met) additieven inmengen en derhalve geen bedrijven te verwachten die aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2 moeten voldoen. De extra lasten als gevolg van HACCP-beginselen en bijlage 2 zijn niet bepaald. De geschatte netto extra lasten voor de

kalkoenenhouderij staan in tabel 3.12. Hierbij zijn bedrijven met het kwaliteitssysteem IKB-kalkoen apart onderscheiden.

Tabel 3.12 Netto extra jaarlijkse lasten voor kalkoenenhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
<i>IKB-kalkoen</i>					
Niet mengen a)	0	0	0	67	0 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	100	0	100	0	0
<i>Geen systeem</i>					
Niet mengen a)	0	320	320	3	960 + p.m. c)
Mengen van voeder 2	200	400	600	0	0
Totalen				70	960 + p.m. c)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en de eisen van GLP (bijlage 1). Het is niet bekend hoeveel bedrijven zelf voeders mengen. Naar verwachting zijn dit er niet zeer veel. Voor de volledigheid zijn de te verwachten netto extra lasten wel opgenomen; c) Kalkoenenbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.12 blijkt dat kalkoenenbedrijven met IKB-kalkoen zonder extra inspanning kunnen voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3). Overige bedrijven zullen met een lichte inspanning hieraan kunnen voldoen. Netto extra lasten vanwege officiële controles zijn hierbij niet meegenomen. De totale geschatte netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening bedragen € 1.000 per jaar. Dit betreft in het geheel overige lasten.

Voor kalkoenenbedrijven die zelf voeders mengen betreffen de eenmalige extra lasten de lasten voor het aanvragen van de registratie. Voor de overige bedrijven worden geen eenmalige lasten verwacht.

3.3.12 Eenden

Voor alle eendenbedrijven gelden de eisen van GVP uit bijlage 3. We veronderstellen dat de eendenhouderij niet-grondgebonden is, zodat deze bedrijven geen eigen diervoeder verbouwen. Voor de eendenbedrijven die zelf voeder mengen (bijvoorbeeld graan met aanvullend voer) gelden tevens de eisen uit bijlage 1. Er zijn geen bedrijven die (voormengsels met) additieven innemen en derhalve geen bedrijven te verwachten die aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2 moeten voldoen. De extra lasten als gevolg van HACCP-beginselen en bijlage 2 zijn niet bepaald. De geschatte netto extra lasten voor de eendenhouderij staan in tabel 3.13. In de eendenhouderij is geen apart kwaliteitssysteem onderscheiden.

Tabel 3.13 Netto extra jaarlijkse lasten voor eendenhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
Niet mengen a)	0	800	800	120	96.000 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	200	880	1.080	0	0
Totalen				120	96.000 + p.m. c)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en de eisen van GLP (bijlage 1). Het is niet bekend hoeveel bedrijven zelf voeders mengen. Naar verwachting zijn dit er niet zeer veel. Voor de volledigheid zijn de te verwachten netto extra lasten wel opgenomen; c) Eendenbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.13 blijkt dat eendenbedrijven met een geringe extra inspanning kunnen voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3). Deze inspanning is hoger dan die bij kalkoenen, omdat vanwege de robuustheid van een eend (betere weerstandsniveau dan kalkoenen) de verwachte gemiddelde hygiënemaatregelen op dit moment minder vergaand zijn dan op kalkoenenbedrijven. Netto extra lasten vanwege officiële controles zijn hierbij niet meegenomen. De totale geschatte netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening bedragen € 96.000 per jaar, geheel overige lasten.

Voor eendenbedrijven die zelf voeders mengen bedragen de eenmalige extra lasten het aanvragen van de registratie. Voor de overige bedrijven worden geen eenmalige lasten verwacht.

3.3.13 Konijnen

Voor alle konijnenbedrijven gelden de eisen van GVP uit bijlage 3. We veronderstellen dat de konijnenhouderij niet-grondgebonden is, zodat deze bedrijven geen eigen diervoeder verbouwen. Voor de konijnenbedrijven die zelf voeder mengen gelden tevens de eisen uit bijlage 1. Er zijn geen bedrijven die (voormengsels met) additieven inmengen en derhalve geen bedrijven te verwachten die aan HACCP-beginselen en de eisen in bijlage 2 moeten voldoen. De geschatte netto extra lasten voor de konijnenhouderij staan in tabel 3.14. Hierbij worden bedrijven die het kwaliteitssysteem IKB-konijn hebben apart onderscheiden.

Uit tabel 3.14 blijkt dat konijnenbedrijven met een geringe extra inspanning kunnen voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3). De totale geschatte netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening bedragen € 36.000 per jaar, geheel overige lasten. Netto extra lasten vanwege officiële controles zijn hierbij niet meegenomen.

Voor konijnenbedrijven die zelf voeders mengen bedragen de eenmalige extra lasten het aanvragen van de registratie. Voor de overige bedrijven zijn deze nihil.

Tabel 3.14 Extra lasten voor konijnenhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
<i>IKB-konijn</i>					
Niet mengen a)	0	240	240	15	3.600 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	140	240	380	0	0
<i>Geen systeem</i>					
Niet mengen a)	0	240	240	135	32.400 + p.m. c)
Mengen van voeder b)	200	280	480	0	0
Totalen				150	36.000 + p.m. c)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3); b) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en de eisen van GLP (bijlage 1). Het is niet bekend hoeveel bedrijven zelf voeders mengen. Naar verwachting zijn dit er niet zeer veel. Voor de volledigheid zijn de te verwachten netto extra lasten wel opgenomen; c) Konijnenbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

3.3.14 Paarden

Voor alle paardenbedrijven gelden de eisen van GVP (bijlage 3). We veronderstellen dat paardenhouderij grondgebonden is en eigen diervoeder produceert, zodat de eisen van GLP uit bijlage 1 voor deze sector gelden. Er worden geen (voormengsels met) additieven ingemengd, zodat er geen bedrijven zijn die aan HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2 moeten voldoen. De geschatte extra lasten voor de paardenhouderij staan in tabel 3.15. Voor paarden is geen kwaliteitssysteem meegenomen.

Tabel 3.15 Extra lasten voor paardenhouders

	Netto extra lasten per bedrijf (€/jaar)			Aantal bedrijven	Totale netto extra lasten sector (€/jaar)
	AL	overig	totaal		
Geen add. inmengen a)	80	800	880	300	264.000 + p.m. b)
Totalen				300	264.000 + p.m. b)

a) Deze bedrijven moeten voldoen aan de eisen van GVP (bijlage 3) en van GLP (bijlage 1); b) Paardenbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.15 blijkt dat de netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening voor paardenhouders geschat worden op € 264.000 per jaar. Van deze extra lasten bedragen de administratieve lasten € 20.000 per jaar. Deze lasten zijn exclusief de jaarlijkse extra lasten als gevolg van officiële controles.

Voor de paardenbedrijven betreffen de eenmalige netto extra lasten het aanvragen van de registratie als primair producent van diervoeders inclusief de officiële controle hierop. De eenmalige netto extra lasten zijn volledig administratieve lasten.

3.4 Samenvatting extra lasten op sectorniveau

Deze paragraaf vat de berekende netto extra lasten per sector samen en geeft een overzicht over de totale te verwachten totale netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening diervoederhygiëne (tabel 3.16).

Tabel 3.16 *Geschatte netto extra jaarlijkse lasten per sector (exclusief notificeren en aanvragen van erkenningen en registraties en officiële controles)*

Sector	Minimale netto extra jaarlijkse jaarlijkse (x 1.000 €/jaar)		Maximale netto extra jaarlijkse lasten x* 1.000 €/jaar)	
	totaal	waarvan AL	totaal	waarvan AL
Melkkoeien	2.490	1.280	2.580	1.320
Varkens	1.690	440	2.530	760
Vleeskuikens	10	10	10	10
Leghennen	10	10	10	10
Blank-vleeskalveren	0	0	0	0
Rosé-vleeskalveren	20	20	170	100
Vleesstieren	30	20	130	70
Melkgeiten/melkschapen	230	10	230	10
Vleeschapen/zoogkoeien	1.510	180	1.510	180
Combi schapen/runderen	550	120	550	120
Kalkoenen	0	0	0	0
Eenden	100	0	100	0
Konijnen	40	0	40	0
Paarden	260	20	260	20
Primaire productie	400	400	400	400
Diervoederproducent	0	0	0	0
Diervoedertransporteur	0	0	0	0
Diervoederhandelaar	0	0	0	0
Diervoederop- en overslag	0	0	0	0
Petfoodproducenten	0	0	0	0
Totalen	7.340	2.510	8.520	3.000
	+ p.m. a)	+ p.m. a)	+ p.m. a)	+ p.m. a)

a) Diervoederbedrijven zullen afhankelijk van de uitgevoerde activiteiten een registratie moeten hebben. In alle gevallen kunnen deze bedrijven officiële controles verwachten. Omdat de precieze invulling van de uitvoering en de tarieven nog niet bekend zijn, kunnen de netto extra lasten hiervan niet bepaald worden en zijn deze vermeld als p.m.

Uit tabel 3.16 blijkt dat de totale te verwachten netto extra lasten als gevolg van de EU-verordening diervoederhygiëne tussen € 7,3 mln. en € 8,5 mln. per jaar bedragen. Dit is exclusief de netto extra lasten voortkomend uit het aanvragen en notificeren van erkenningen en registraties en de officiële controles. Van deze netto extra lasten zijn tussen € 2,5 mln. en € 3,0 mln. per jaar (vermeerderd met de extra lasten voortkomend uit het aanvragen en notificeren van erkenningen en registraties en de officiële controles) aan te merken als administratieve lasten. De netto extra lasten worden vooral gegenereerd door de melkveehouderij, de vleeschaphouderij en de varkenshouderij door de relatief grote aantallen bedrijven in deze sectoren.

4. Discussie

4.1 Interpretatie van de eisen

De eisen in de EU-verordening diervoederhygiëne zijn zo opgesteld dat deze voor verschillende interpretaties vatbaar zijn. Het gaat bijvoorbeeld om bewoordingen zoals 'adequaat reinigen', 'regelmatig grondig reinigen', 'op gezette tijden reinigen', 'zo gering mogelijke risico's'. Deze kunnen soepel worden opgenomen of juist strikt, of alleen strikt indien er duidelijk sprake is van een verhoogd risico. Het laatste is het meest waarschijnlijk en bij de berekeningen in dit onderzoek is hiervan dan ook uitgegaan. Te verwachten is dat de extra administratieve en overige lasten sterk toenemen als specifieke eisen strikter geïnterpreteerd worden door de bevoegde autoriteit.

Als voorbeeld nemen we de striktere interpretatie van reinigingseisen vanuit GVP. Naast de extra benodigde arbeid vanwege het vaker reinigen (afhankelijk van de omvang van het bedrijf en de aanwezige stallen kan dit oplopen tot vele uren per keer) kunnen ook extra investeringen nodig zijn in additionele reinigingsapparatuur. Als bijvoorbeeld voor ieder veehouderijbedrijf een stoomcleaner noodzakelijk wordt (naast de vaak reeds aanwezige hogedrukspuit), dan stijgen de jaarlijkse lasten aanzienlijk. De jaarlasten van een stoomcleaner worden geschat op ongeveer € 250 per bedrijf (20% van het investeringsbedrag van € 1.250). Als 35.000 veehouderijbedrijven deze extra moeten aanschaffen stijgen de jaarlijkse netto extra lasten met € 8,8 mln. Dit komt dan neer op meer dan een verdubbeling van de totale netto extra lasten op jaarbasis.

4.2 Registratie-eisen primaire bedrijven

Voor bedrijven die aan de eisen vanuit GLP, HACCP-beginselen en bijlage 2 uit de verordening moeten voldoen, liggen er duidelijk omschreven eisen betreffende registratie van voerstromen, getroffen hygiënemaatregelen, enzovoort. Binnen de eisen vanuit GVP ontbreken duidelijk omschreven eisen betreffende registratie in het algemeen. Om deze reden zijn bij de berekening dan ook slechts administratieve lasten berekend bij GVP voor de officiële controles.

4.3 Netto extra lasten bij gemengde bedrijven

Bij de berekening van de totale netto extra lasten is voor het bepalen van de aantallen bedrijven in elke veehouderijsector de hoofdbedrijfstypering uit de CBS-landbouwtelling gebruikt. Hierbij zijn gespecialiseerde typen rechtstreeks toegewezen aan de overeenkomende sectoren gebruikt binnen dit onderzoek. Gemengde bedrijven zijn toebedeeld aan de sector waarvan de meeste dieren aanwezig zijn binnen dat hoofdbedrijfstype. De netto ex-

tra lasten voor deze gemengde bedrijven zijn gelijk verondersteld aan de netto extra lasten van gespecialiseerde bedrijven in de desbetreffende sector. Bij neventakken is het echter te verwachten dat de netto extra lasten enigszins onderschat worden omdat de netto extra lasten in de neventakken additioneel zijn. Efficiëntie en investeringen die voor meerdere diercategorieën mogelijk zijn kunnen dit echter wel beperken, zodat de onderschatting relatief beperkt zal zijn.

4.4 Pachten, gebruiksgronden, en in- en uitscharen

Op het moment van het onderzoek is nog niet duidelijk hoe omgegaan gaat worden met situaties waarin dieren gehouden worden op de grond van een andere eigenaar. In het geval van pachten of gebruiksgronden is de eigenaar van de dieren verantwoordelijk voor het gebruik van de grond. Deze eigenaar zal dan naar verwachting moeten voldoen aan GLP en GVP. Bij het in- en uitscharen van dieren ligt dit anders, omdat de verantwoordelijkheid voor de dieren en voor het gebruik van het land bij een andere eigenaar ligt. Is dan de eigenaar van het land verplicht om aan GLP te voldoen en de eigenaar van de dieren aan GVP? Of wordt de eigenaar van het land verplicht om naast aan de eisen van GLP ook aan de eisen van GVP te voldoen, omdat de dieren van 'zijn' diervoeder eten? De huidige conceptversie geeft hierover geen uitsluitsel. Alvorens de verordening van kracht wordt zal dit duidelijk moeten worden.

4.5 HACCP-certificering op veehouderijbedrijven

Binnen de EU-verordening is het voor bedrijven die moeten voldoen aan HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2 van de verordening geen verplichting om een apart HACCP-handboek op te stellen en een HACCP-certificering te bezitten. Controle op naleving van de regels vindt plaats door een controlerende instantie vanuit de bevoegde autoriteit. In het licht van verlaging van de administratieve lasten van de overheid is echter mogelijk, dat zij een keer overstapt op een systeem gebaseerd op het principe van toezicht op toezicht. Het is dan mogelijk dat controle wordt overgelaten aan derden, zoals certificeringsinstellingen. Te verwachten is dat dan voor certificering een apart HACCP-handboek moet worden opgesteld. Bij de lastenberekening in hoofdstuk 3 is zoveel mogelijk aangesloten bij reeds aanwezige kwaliteitssystemen zonder het opstellen van een apart HACCP-handboek. Voor een apart HACCP-handboek zullen additionele kosten gemaakt moeten worden op bedrijfsniveau. Deze netto extra lasten van een certificeringsverplichting zijn afhankelijk van de complexiteit van het bedrijf. De externe (indirecte) kosten van het verkrijgen van een HACCP-certificaat voor een veehouderijbedrijf werd in 2001 ingeschat op € 4.500 tot € 9.000 per bedrijf (Duysters et al., 2001). Op basis hiervan worden de eenmalige netto extra lasten op bedrijfsniveau boven de reeds aangegeven netto extra lasten geschat op ongeveer € 6.500 extra voor een bedrijf met een complexer 'voersysteem' (meerdere voersoorten, verschillende bijproducten) en op ongeveer € 2.000 extra voor bedrijven met een eenvoudiger 'voersysteem'. De jaarlijkse lasten van een HACCP-certificering bestaan uit het bijhouden van het aparte HACCP-handboek, regelmatige con-

trole-audits en een audit voor de verlenging van het HACCP-certificaat (vaak driejaarlijks) door een certificerende instelling. De jaarlijkse netto extra lasten stijgen dan met ongeveer € 500 voor het bijhouden van het handboek en met ongeveer € 1.000 voor de controle-audit en de controle van de certificering.

Het is te verwachten dat de adviesorganisaties naar mate er meer ervaring is met het opzetten van deze systemen, dit efficiënter kunnen oppakken en daarmee de kosten kunnen reduceren. Tevens kunnen primaire bedrijven gaan samenwerken en gezamenlijk een dergelijk systeem opzetten. Op basis van ervaringen in de pluimveesector kunnen de kosten van een adviesbureau door deze effecten op den duur tot de helft dalen (persoonlijke mededeling P.L.M. van Horne, LEI). Voorloper-bedrijven zullen echter vaak dit voordeel niet kunnen behalen.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

De volgende conclusies zijn getrokken:

- de geschatte totale netto extra lasten ten opzichte van de huidige gangbare hygiënepraktijk in de diervoedersector als gevolg van de EU-verordening diervoederhygiëne bedragen tussen € 7,3 mln. en € 8,5 mln. per jaar. Dit is exclusief de extra lasten voortkomend uit het notificeren van bestaande activiteiten of het aanvragen van nieuwe erkenningen en registraties en de officiële controles. Van deze netto extra lasten bedragen de administratieve lasten tussen € 2,5 mln. en € 3,0 mln. per jaar vermeerderd met de extra lasten voortkomend uit het notificeren van of aanvragen van erkenningen en registraties en de officiële controles. De hoogte van de extra lasten hangt echter sterk af van de precieze interpretatie van de eisen zoals deze in de verordening staan. Bij striktere interpretatie kunnen de geschatte extra lasten aanzienlijk toenemen.
- de netto extra jaarlijkse lasten per bedrijf in de diervoedersector zijn beperkt. Voor diervoederproducenten, -handelaren, -transporteurs, -op- en overslagen, en petfoodproducenten bestaan deze uit de lasten van de erkenningen/registraties en de officiële controles. Voor veehouderijbedrijven die aan HACCP-beginselen en de eisen uit bijlage 2 van de verordening moeten gaan voldoen worden deze ingeschat op maximaal € 4.500 per jaar (exclusief de extra lasten voortkomend uit het notificeren en/of het aanvragen van erkenningen en registraties en de officiële controles). Dit betreft tussen de 160 en 500 bedrijven. Voor bedrijven die moeten gaan voldoen aan Goede Voeder Praktijken en/of Goede Landbouw Praktijken worden deze ingeschat op maximaal € 1.500 per jaar (exclusief de extra lasten voortkomend uit het notificeren en/of het aanvragen van erkenningen en registraties en de officiële controles). Het merendeel van de primaire bedrijven zal met minder dan € 1.000 per jaar netto extra lasten geconfronteerd worden.

5.2 Aanbevelingen

De volgende aanbevelingen worden gedaan:

- de eisen zoals deze vermeld staan in de verordening zijn in diverse gevallen voor verschillende interpretaties vatbaar. Om te voorkomen dat individuele ondernemers elk een eigen interpretatie van de verordening gebruiken, wordt de overheid aanbevolen een eenduidige interpretatie van de eisen op te stellen. Hierbij wordt aangeraden een duidelijke afweging te maken tussen de te verwachten netto extra lasten (van de diervoedersector en van de overheid zelf) en het beperken van de risico's ten aanzien van de voedselveiligheid.

- verder wordt de overheid aanbevolen deze interpretatie op eenduidige manier te communiceren met alle ondernemers om verwarring en misinterpretatie te voorkomen.

Literatuur

CCvD-HACCP, *Criteria voor het toetsen van een operationeel HACCP-systeem*. Het Centraal College van Deskundigen-HACCP, Driebergen, 1998.

Constandse et al., 2004. *Lasten in Balans*. Eindrapport van de gemengde commissie Administratieve Latenvermindering, Ministerie van LNV, Den Haag, 2004.

Duysters, G.M., E.P.M. Kluskens, G.M.M. Maes, I.M.J. Mevissen en G.M.P.E. Moors, *HACCP: Een inventariserend onderzoek naar HACCP op het primaire dierlijke bedrijf*. Vita Qualitate Agrestis B.V., Oirlo, 2001.

KWIN-V 2003/2004, *Kwantitatieve Informatie Veehouderij 2003-2004*. ISSN 1570-8594, Animal Sciences Group / Praktijkonderzoek, Lelystad, 2003.

Prins, B. en F. Eiff, *The role of HACCP certification for dairy farms: Toward new chain strategies for the European dairy sector*. Vensterrapport LEI, Den Haag, 2002.

Raad van de Europese Unie, *Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne*. Interinstitutioneel dossier 2003/0071 AGRILEG 32 CODEC 396, Europees Parlement en de Raad, Brussel, 2004.

Vis, R., M. Aalten, G. de Mol, M. Schreurs, J. van der Roest en M. Mengelers, *De diervoederketen en zijn witte vlekken in kaart gebracht*. VWA. Den Haag. (http://www.vwa.nl/download/rapporten/Voedselveiligheid/Tussenrapport_Deelproject_%201_2.pdf), 2003.

Vliet, J. van, *Lasten(verzwarende) agrariërs voor diervoederadministratie volgens HACCP-beginselen*. Expertisecentrum LNV, Ede, 2004.

Bijlage 1   Lijst van geïnterviewde sectordeskundigen per sector

Melkkoeien

- B. Prins, A. Prins, melkveehouders en lid EDC
- H. Boelrijk, LTO-Nederland

Varkens

- M. Smolders, Bedrijfsleider Praktijkcentrum Sterksel, ASG, divisie Praktijkonderzoek
- H. Boelrijk, LTO-Nederland
- D. van den Elzen, LEI

Vleeskuikens en leghennen

- H. Boelrijk, LTO-Nederland
- P. van Horne, LEI

Blank-vleeskalveren, rosé-vleeskalveren, vleesstieren, en paarden

- J. van Vliet, EC-LNV

Melkgeiten en melkschapen

- E. Schuiling, ASG, divisie Praktijkonderzoek
- J. Verkaik, ASG, divisie Praktijkonderzoek

Vleeschapen en zoogkoeien

- J. Verkaik, ASG, divisie Praktijkonderzoek

Kalkoenen, eenden, en konijnen

- M. Ruis, ASG, divisie Praktijkonderzoek

Akkerbouw

- B. Jansens, LEI

Diervoederproducenten, diervoederhandelaars, diervoedertransporteur, diervoederopslag- en overslagen, en petfoodproducenten

- L. Vellenga, PDV

Bijlage 2 Toewijzing aantallen bedrijven aan sectoren

Hoofdbedrijfstypering	Melkvee	Varkens	Leg- hennen	Vlees- kuikens	Blank- vlees- kalf	Rosé- vlees- kalf	Vlees- stieren	Melk- geit melk- schaap	Vlees- schaap zoogkoe	Combi schaap/ rund	Kalkoe- nen	Eenden	Konij- nen	Paar- den
Sterk gesp. melkveebedr.	20.587	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gesp. melkveebedrijven	1.366	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige melkveebedrijven	350	0	0	0	26	19	112	1	51	335	0	0	0	0
Kalvermesterijen	26	0	0	0	860	278	2	0	0	0	0	0	0	0
Overige rundveebedrijven	198	0	0	0	72	54	85	0	22	611	0	0	0	0
Rundvee/schapebedrijven	9	0	0	0	2	0	0	0	34	0	0	0	0	0
Schapebedrijven	0	0	0	0	0	0	0	0	353	0	0	0	0	0
Geitenbedrijven	0	0	0	0	0	0	0	294	0	0	0	0	0	0
Graslandbedrijven	0	0	0	0	1	1	5	3	185	0	0	0	0	0
Overige graasdierbedrijven	800	0	0	0	23	42	65	53	1.374	3.645	0	0	0	200
Fokvarkensbedrijven	0	1.657	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vleesvarkensbedrijven	0	1.585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige varkensbedrijven	0	1.098	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Legkippenbedrijven	0	0	785	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slachtpluimveebedrijven	0	0	0	385	0	0	0	0	0	0	47	28	0	0
Overige pluimveebedrijven	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varkens/pluimveebedrijven	0	30	10	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige hokdierbedrijven	3	24	5	2	3	0	0	0	0	4	2	92	150	0
Tuinbouw/blijvende teeltbedr.	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Overige gewassencombinaties	39	65	4	4	1	7	8	1	22	100	3	0	0	0
Graasdiercombinaties	212	49	2	0	8	8	7	6	21	0	0	0	0	100
Hokdiercombinaties	568	499	40	29	37	42	7	8	66	245	4	0	0	0
Akkerbouw/veeteeltcomb.	423	4	1	1	7	32	28	11	121	0	0	0	0	0
Overige combinaties	201	338	36	47	7	9	5	3	37	339	15	0	0	0

Bron: CBS-landbouwtelling 2003.

Bijlage 3 Detailberekeningen netto extra lasten primaire productie diervoeder(grondstoffen)

Activiteit	AL	Met EurepGap/ GMP-teelt		Zonder EurepGap/ GMP-teelt	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden		-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen		-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (ongediertebestrijdingscontract, € 250)		-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen		-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL				
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen		-		-	
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten		-		-	
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is		-		-	
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid		-		-	
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren	AL	-		4	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden	AL	-		-	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed	AL	-		-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen	AL	-		2	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid	AL	-		2	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder	AL	-		8	
Controle registratie primair producent (PM)	AL				

Activiteit	AL	Met EurepGap/ GMP-teelt		Zonder EurepGap/ GMP-teelt	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP		-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP		-	€	-	€
Waarvan AL		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP		-	uur/jaar	16	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP		-	€/jaar	320	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem		-	€/jaar	320	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	320	€/jaar

Bijlage 4 Detailberekeningen netto extra lasten veehouderij per bedrijfstype

Melkvee

Activiteit	AL	Bedrijven die zelf A/D/J-additieven innemen				Bedrijven die zelf andere dan A/D/J-additieven innemen			
		met KKM/IKB-rund		zonder KKM/IKB-rund		met KKM/IKB-rund		zonder KKM/IKB-rund	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>									
1. Inventariseren eisen en verplichtingen HACCP									
- Lezen vakliteratuur en advies verzamelen bij voervoorlichter (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
2. Aanvragen offertes bij adviesbureaus									
- Uitzoeken en contacteren adviesbureau (4 stuks à 2 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
3. Bekijken offertes en keuze voor een adviesbureau									
- Uitpluizen offertes, extra informatie, keuze maken (12 uur)		-	-	-	-	12	-	12	-
4. Uitwerking HACCP-traject met adviesbureau: Wie doet wat? Wanneer? Hoe?									
- Onderhandelen en uitwerken in stappenplan in overleg met het adviesbureau (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
5. Het adviesbureau stelt het handboek op en sluit zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande kwaliteitssystemen. Hierbij wordt het bedrijf actief betrokken. Een inventarisatie van de nog te ondernemen activiteiten om te voldoen aan HACCP wordt uitgevoerd.									
- besprekingen met bureau over proces op boerderij (2 dagen)	AL	-	-	-	-	16		16	
- aansluiten handboek bij bestaande documentatie door adviesbureau (€ 3.000)	AL	-	-	-	-		3.000		3.000
6. Aanschaf materialen en aanpassing activiteiten om te voldoen aan HACCP-eisen.									
- registratie- en documentatiesysteem (computer, 33% van € 2.000,-)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- keurings- en onderhoudscontract weegapparatuur aanvoer en voer mengwagen (1 dag à € 40/uur)		-	320	-	320	-	320	-	320
- monstername potjes (20% van € 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- bemonster apparatuur (20% van 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- garantie product in juiste opslag		-	-	-	-	-	100	-	100
- reinigingsinstallatie opslagtanks (stoomcleaner) (20% van 1.250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- verharde plaat van 5*10m voor laden grondstoffen (10% van € 1.500,-)		-	-	-	-	-	-	-	-

- weegapparatuur aanvoer en mengen (20% van € 1.000,-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- reinigingsinstallatie voermengwagen (stoomcleaner)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ongedierte en insecten werende middelen (Sluitkwaliteit ramen en andere openingen. Ondoorlaatbaar voor schadelijke organismen: horren, roosters, totaal € 5.000, 20% kosten)	-	-	-	-	-	200	-	200	-
- programma's ter bestrijding van schadelijke organismen (ongedierte bestrijdingscontract, € 250)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- waterleidingen van inerte kwaliteit (15% van € 2.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	30
- water voor productie diervoeders van passende kwaliteit (bemonsteren niet-waterleiding water, 1 monster per jaar à € 100,- per stuk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- afvoervoorzieningen geschikt voor beoogd doel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- overige bedrijfsaanpassingen (PM)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Erkenning/registratie									
- aanvragen en meelopen met erkenning door de bevoegde autoriteit (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL EENMALIG HACCP-BEGINSELEN+ BIJLAGE 2 A/D/J	-	-	-	-	52	3.000	52	3.000	
TOTAAL JAARLIJKSE INVESTERINGSKOSTEN HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J			320		320		620		620
- Besprekingen met bureau over proces op boerderij (4 dagen)		32		32			32		
- Opstellen totaal nieuw handboek door adviesbureau (€ 4.500)			4.500		4.500		4.500		4.500
TOTAAL EENMALIG EXTRA OPSTELLEN NIEUW APART HANDBOEK HACCP A/D/J		32	4.500	32	4.500	16	1.500	16	1.500
- Uitvoeren proefaudit door een adviesbureau (8 uur, € 500)		8	500	8	500	8	500	8	500
- Audit en certificering door certificerende instelling (12 uur, € 1.800)		12	1.800	12	1.800	12	1.800	12	1.800
TOTAAL EENMALIG EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		20	2.300	20	2.300	20	2.300	20	2.300
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>									
8. Uitvoeren van het handboek: lijsten invullen, controles uitvoeren									
- opslagcontrole (welk product zit waar) (8 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie van ongedierte en insecten bestrijding (6 uur/j)	AL	6	-	6	-	6	-	6	-
- bepalen nauwkeurigheid weeg en aanvoerapparatuur	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- aantonen voldoende homogeniteit gemengd voer (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	1	-	1	-
- invullen receptuur bij wijziging voersamenstelling (8 uur/j)	AL	8	-	8	-	-	-	-	-
- invullen noodreceptuur (4 uur/j)	AL	4	-	4	-	-	-	-	-
- analyse planning (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	4	-	4	-

- bemonsteren, beoordeling en administreren ontvangen goederen (ongeveer 20X per jaar, 10 min per keer voor bemonsteren en beoordelen, administreren nog eens 5 minuten per keer)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- verwerken en administreren afwijkende goederen en producten (2x per jaar, ½ dag per keer)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie uitdoseerstrategie (8 uur/j)	AL	8	-	8	-	8	-	8	-
- registratie en berekeningen medicatie in voer/water (0 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- bijhouden klachtenformulier (6 uur/j)	AL	-	-	-	-	6	-	6	-
- registratie en verwerking recall (1x in 3 jaar, 1 dag)	AL	-	-	-	-	8	-	8	-
9. Overige extra taken voortkomend uit HACCP									
- Garantie product in juiste opslag		-	-	-	-	-	-	-	-
- Reinigen opslagen en voermengruimte		-	-	-	-	-	-	-	-
- kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 3 dagen)		-	-	-	-	24	-	24	-
10. bijwerken handboek en aanpassen routines in geval van veranderingen									
- bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (8 uur/j)	AL	-	-	-	-	8		8	
- bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €3.000 of €1.500)	AL	-	-	-	-		300		300
11. Controle erkenning/registratie									
- controle erkenning door de bevoegde autoriteit (voorbereiden+meelopen, PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL JAARLIJKS HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J		26	-	26	-	65	300	65	300
- Bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (8 uur/j)		8		8		8		8	
- Bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €6.000 of €3.000)			1.200		1.200		600		600
TOTAAL JAARLIJKS EXTRA BIJHOUDEN APART NIEUW HANDBOEK HACCP A/D/J		8	1.200	8	1.200	8	600	8	600
- Voorbereiding (1 uur), meelopen (1/2 dag) en nawerk (1 uur)		12		12		12		12	
- Audit door adviesbureau (in onderhoudscontract)			-		-		-		-
- Voorbereiding (2 uur), meelopen (1 dag) en nawerk (2 uur), certificerings-audit 1x per 3 jaar		4		4		4		4	
- Audit door certificerende instelling (€ 1.800, 1x per 3 jaar)			600		600		600		600
TOTAAL JAARLIJKSE EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		16	600	16	600	16	600	16	600
55 Totaal eenmalig eigen arbeid opstarten HACCP-beginselen + bijlage 2		-	uur	-	uur	52	uur	52	uur

Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP	-	uur	-	uur	-	uur	-	uur	-
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP	-	€	-	€	-	€	-	€	-
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP	-	uur/jaar	-	uur/jaar	36	uur/jaar	36	uur/jaar	36
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP	-	€/jaar	-	€/jaar	720	€/jaar	720	€/jaar	720
Totaal overige lasten (investeringen) GVP	-	€/jaar	-	€/jaar	250	€/jaar	250	€/jaar	250
Totaal jaarlijks GVP-systeem	-	€/jaar	-	€/jaar	970	€/jaar	970	€/jaar	970
Waarvan AL	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN									
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>									
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>									
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	4	-	4	-

Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	1	1		
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-		
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	-	-	2	2		
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2		2		2	2		
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk dier-voeder (4 uur/j)	AL	-		-		4	4		
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP		-	uur	-	uur	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Waarvan AL		-	€	-	€	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP		2	uur/jaar	2	uur/jaar	13	uur/jaar	13	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP		40	€/jaar	40	€/jaar	260	€/jaar	260	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP		-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem		40	€/jaar	40	€/jaar	260	€/jaar	260	€/jaar
Waarvan AL		40	€/jaar	40	€/jaar	260	€/jaar	260	€/jaar

Varkens

Activiteit	AL	Bedrijven die zelf A/D/J-additieven inmengen				Bedrijven die zelf andere dan A/D/J-additieven inmengen			
		met IKB-varkens		met IKB 2004		met IKB-varkens		met IKB 2004	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>									
1. Inventariseren eisen en verplichtingen HACCP									
- lezen vakliteratuur en advies verzamelen bij voerforlichter (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
2. Aanvragen offertes bij adviesbureaus									
- uitzoeken en contacteren adviesbureau (4 stuks à 2 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
3. Bekijken offertes en keuze voor een adviesbureau									
- uitpluizen offertes, extra informatie, keuze maken (12 uur)		-	-	-	-	12	-	12	-
4. Uitwerking HACCP-traject met adviesbureau: Wie doet wat? Wanneer? Hoe?									
- onderhandelen en uitwerken in stappenplan in overleg met het adviesbureau (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
5. Het adviesbureau stelt het handboek op en sluit zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande kwaliteitssystemen. Hierbij wordt het bedrijf actief betrokken. Een inventarisatie van de nog te ondernemen activiteiten om te voldoen aan HACCP wordt uitgevoerd.									
- besprekingen met bureau over proces op boerderij (4 dagen)	AL	-	-	-	-	32		32	
- aansluiten handboek bij bestaande documentatie door adviesbureau (€ 3.000)	AL	-	-	-	-		3.000		3.000
6. Aanschaf materialen en aanpassing activiteiten om te voldoen aan HACCP-eisen.									
- registratie- en documentatiesysteem (computer, 33% van € 2.000,-)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- keurings- en onderhoudscontract weegapparatuur aanvoer en voermengwagen (4 dagen à € 40/uur)		-	1.280	-	1.280	-	1.280	-	1.280
- monstername potjes (20% van € 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- bemonster apparatuur (20% van 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- garantie product in juiste opslag (sloten voor opslagtanks, 4 stuks, 20% à € 125,- per stuk)		-	-	-	-	-	100	-	100
- reinigingsinstallatie opslagtanks (stoomcleaner) (20% van 1250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- verharde plaat van 5*10m voor laden grondstoffen (10% van € 1.500,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- weegapparatuur aanvoer en mengen (20% van € 1.000,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- reinigingsinstallatie voermengwagen (stoomcleaner)		-	-	-	-	-	-	-	-

- ramen en andere openingen ondoorlaatbaar voor schadelijke organismen (Sluitkwaliteit, ongedierte en insecten werende middelen als horren, roosters, totaal € 1.500, 20% kosten)	-	-	-	-	-	-	300	-	300
- programma's ter bestrijding van schadelijke organismen (ongedierte bestrijdingscontract, € 250)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- verlichting in voermengruimte	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- waterleidingen van inerte kwaliteit (15% van € 2.000)	-	-	-	-	-	-	30	-	30
- water voor productie diervoeders van passende kwaliteit (bemonsteren niet-waterleiding water, 1 monster per jaar à € 100,- per stuk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- afvoervoorzieningen geschikt voor beoogd doel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- overige bedrijfsaanpassingen (PM)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Erkenning/registratie									
- aanvragen en meelopen met erkenning door de bevoegde autoriteit (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL EENMALIG HACCP-BEGINSELEN+ BIJLAGE 2 A/D/J	-	-	-	-	68	3.000	68	3.000	
TOTAAL JAARLIJKSE INVESTERINGSKOSTEN HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J			1.280		1.280		1.710		1.710
- Besprekingen met bureau over proces op boerderij (7 dagen)		56		56		56		56	
- Opstellen totaal nieuw handboek door adviesbureau (€ 9.000)			9.000		9.000		9.000		9.000
TOTAAL EENMALIG EXTRA OPSTELLEN NIEUW APART HANDBOEK HACCP A/D/J		56	9.000	56	9.000	24	6.000	24	6.000
- Uitvoeren proefaudit door een adviesbureau (8 uur, € 500)		8	500	8	500	8	500	8	500
- Audit en certificering door certificerende instelling (12 uur, € 1.800)		12	1.800	12	1.800	12	1.800	12	1.800
TOTAAL EENMALIG EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		20	2.300	20	2.300	20	2.300	20	2.300
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>									
8. Uitvoeren van het handboek: lijsten invullen, controles uitvoeren									
- opslagcontrole (welk product zit waar) (12 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie van ongedierte en insecten bestrijding (6 uur/j)	AL	-	-	6	-	-	-	6	-
- bepalen nauwkeurigheid weeg en aanvoerapparatuur	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- aantonen voldoende homogeniteit gemengd voer (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	1	-	1	-
- invullen receptuur (8 uur/j)	AL	8	-	8	-	-	-	-	-
- invullen noodreceptuur (4 uur/j)	AL	4	-	4	-	-	-	-	-
- analyse planning (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	4	-	4	-

- bemonsteren, beoordeling en administreren ontvangen goederen (bij een doorlooptijd van 2 weken en 4 silo's ongeveer 100x per jaar, 10 min per keer beoord+admin, 5 min voor bemonst)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- verwerken en administreren afwijkende goederen en producten (4x per jaar, ½ dag per keer)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie uitdoseerstrategie (8 uur/j)	AL	8	-	8	-	8	8	-	-
- registratie en berekeningen medicatie in voer/water (6 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- bijhouden klachtenformulier (12 uur/j)	AL	-	-	-	-	12	-	-	-
- registratie en verwerking voergerelateerde recall (1x in 3 jaar, 24 uur per keer)	AL	-	-	-	-	8	8	-	-
9. Overige extra taken voortkomend uit HACCP									
- garantie product in juiste opslag (openen sloten voeropslagen, per silo 5 uur/j)		-	-	-	-	20	-	20	-
- reinigen opslagen en voermengruimte		-	-	-	-	-	-	-	-
- kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 3 dagen)		-	-	-	-	24	-	24	-
10. Bijwerken handboek en aanpassen routines in geval van veranderingen									
- bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (16 uur/j)	AL	-	-	-	-	16		16	
- bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €3.000)	AL	-	-	-	-		600		600
11. Controle erkenning/registratie									
- controle erkenning door de bevoegde autoriteit (voorbereiden+meelopen, PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL JAARLIJKS HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J		20	-	26	-	93	600	87	600
- Bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (16 uur/j)		16		16		16		16	
- Bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €6.000)			1.200		1.200		1.200		1.200
TOTAAL JAARLIJKS EXTRA BIJHOUDEN APART NIEUW HANDBOEK HACCP A/D/J		16	1.200	16	1.200	-	600	-	600
- Voorbereiding (1 uur), meelopen (1/2 dag) en nawerk (1 uur)		12		12		12		12	
- Audit door adviesbureau (in onderhoudscontract)			-		-		-		-
- Voorbereiding (2 uur), meelopen (1 dag) en nawerk (2 uur), certificerings-audit 1x per 3 jaar		4		4		4		4	
- Audit door certificerende instelling (€ 1.800, 1x per 3 jaar)			600		600		600		600
TOTAAL JAARLIJKSE EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		16	600	16	600	16	600	16	600

Totaal eenmalig eigen arbeid opstarten HACCP-beginselen + bijlage 2	-	uur	-	uur	68	uur	68	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totaal eenmalig eigen arbeidskosten opstarten HACCP-beginselen + bijlage 2	-	€	-	€	1.360	€	1.360	€
Totaal eenmalig investeringsbedrag opstarten HACCP-systeem + bijlage 2	-	€	-	€	3.000	€	3.000	€
Totaal eenmalig opstarten HACCP-beginselen + bijlage 2	-	€	-	€	4.360	€	4.360	€
Waarvan eenmalige AL	-	€	-	€	3.640	€	3.640	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem HACCP-beginselen + bijlage 2	20	uur	26	uur	93	uur	87	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totaal jaarlijks arbeidslasten ondernemer voor HACCP-beginselen + bijlage 2	400	€/jaar	520	€/jaar	1.860	€/jaar	1.740	€/jaar
Totaal jaarlijkse overige lasten (investeringskosten) voor HACCP-beginselen + bijlage 2	1.280	€/jaar	1.280	€/jaar	2.310	€/jaar	2.310	€/jaar
Totaal jaarlijks HACCP-systeem + bijlage 2	1.680	€/jaar	1.800	€/jaar	4.170	€/jaar	4.050	€/jaar
Waarvan AL	400	€/jaar	520	€/jaar	1.580	€/jaar	1.460	€/jaar

GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN

Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.

Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is	-	-	-	-	-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)	-	-	-	-	-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)	-	-	-	-	-	250	-	250
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen	-	-	-	-	-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders	-	-	-	-	-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren	-	-	-	-	-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>								
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën	-	-	-	-	-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (reinen na iedere ronde: 144 varkens 5 uur reinigen per ronde, gem 500 varkens/bedrijf dus 8 uur/jaar)	8	-	8	-	8	-	8	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar à 8 uur)	-	-	-	-	-	-	-	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar à 4 uur)	-	-	-	-	-	-	-	-

Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder	-		-		-		-	
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden	-		-		-		-	
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)	-		-		-		-	
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP	-	uur	-	uur	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP	-	€	-	€	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP	8	uur/jaar	8	uur/jaar	8	uur/jaar	8	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP	160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem	160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar
Waarvan AL	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar

GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN

Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.

Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen	-		-		-		-	
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-		-		-		-	
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-		-		-		-	
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-		-		-		-	
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-		-		-		-	
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken

Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-		-		-		-	
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-		-		-		-	
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-		-		-		-	
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-		-		-		-	

64

Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	4		4		4		4	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-		-		-		-	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-		-		-		-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-		-		-		-	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2		2		2		2	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk dier-voeder (2 uur/j)	AL	2		2		2		2	
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP		-	uur	-	uur	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Waarvan AL		-	€	-	€	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP		8	uur/jaar	8	uur/jaar	8	uur/jaar	8	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP		160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP		-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem		160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar
Waarvan AL		160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar

Vleeskuikens

Activiteit	AL	Met IKB-kip		Zonder IKB-kip	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-	-	-
systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)		-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën		-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (2x per jaar à 6 uur)		-	-	-	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar à 8 uur)		-	-	-	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar à 4 uur)		-	-	-	-
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-	-	-	-
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden		-	-	-	-
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)		-	-	-	-
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		-	uur/jaar	-	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		-	€/jaar	-	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden		-	-	-	-

Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	4	4	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2	2	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (2 of 4 uur/j)	AL	2	4	
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	8	uur/jaar	10	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	160	€/jaar	200	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	160	€/jaar	200	€/jaar
Waarvan AL	160	€/jaar	200	€/jaar

Leghennen

Activiteit	AL	Met IKB-ei		Zonder IKB-ei	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)		-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën		-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (2x per jaar à 6 uur)		-	-	-	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar à 8 uur)		-	-	-	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar à 4 uur)		-	-	-	-
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-	-	-	-
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden		-	-	-	-
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)		-	-	-	-
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		-	uur/jaar	-	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		-	€/jaar	-	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden		-	-	-	-

Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	4	4	4
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2	2	2
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (2 of 4 uur/j)	AL	2	4	4
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	8	uur/jaar	10	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	160	€/jaar	200	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	160	€/jaar	200	€/jaar
Waarvan AL	160	€/jaar	200	€/jaar

Blank-vleeskalveren

Activiteit	AL	Met IKB-blank kalf/SKV		Zonder IKB- blank kalf/SKV	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-	-	-
systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar a €100)		-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën		-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (2x per jaar à 6 uur)		-	-	-	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar à 8 uur)		-	-	-	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar à 4 uur)		-	-	-	-
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-	-	-	-
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden		-	-	-	-
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)		-	-	-	-
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		-	uur/jaar	-	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		-	€/jaar	-	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-

Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	4	4	4
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2	2	2
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	4	4	4
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	10	uur/jaar	10	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	200	€/jaar	200	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	200	€/jaar	200	€/jaar
Waarvan AL	200	€/jaar	200	€/jaar

Rosé-vleeskalveren

Activiteit	AL	Bedrijven die zelf A/D/J-additieven inmengen				Bedrijven die zelf andere dan A/D/J-additieven inmengen			
		met IKB-rosé kalf/SKV		zonder IKB-rosé kalf/SKV		met IKB-rosé kalf/SKV		zonder IKB-rosé kalf/SKV	
		tijd	geld	tijd	geld	tijd	geld	tijd	geld
		(uur)	(€)	(uur)	(€)	(uur)	(€)	(uur)	(€)
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>									
1. Inventariseren eisen en verplichtingen HACCP									
- lezen vakliteratuur en advies verzamelen bij voerforlichter (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
2. Aanvragen offertes bij adviesbureaus									
- uitzoeken en contacteren adviesbureau (4 stuks à 2 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
3. Bekijken offertes en keuze voor een adviesbureau									
- uitpluizen offertes, extra informatie, keuze maken (12 uur)		-	-	-	-	12	-	12	-
4. Uitwerking HACCP-traject met adviesbureau: Wie doet wat? Wanneer? Hoe?									
- onderhandelen en uitwerken in stappenplan in overleg met het adviesbureau (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
5. Het adviesbureau stelt het handboek op en sluit zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande kwaliteitssystemen. Hierbij wordt het bedrijf actief betrokken. Een inventarisatie van de nog te ondernemen activiteiten om te voldoen aan HACCP wordt uitgevoerd.									
- besprekingen met bureau over proces op boerderij (4 dagen)	AL	-	-	-	-	32		32	
- aansluiten handboek bij bestaande documentatie door adviesbureau (€ 3.000)	AL	-	-	-	-		3.000		3.000
6. Aanschaf materialen en aanpassing activiteiten om te voldoen aan HACCP-eisen.									
- registratie- en documentatiesysteem (computer, 33% van € 2.000,-)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- keurings- en onderhoudscontract weegapparatuur aanvoer en voermengwagen (1 dag à € 40/uur)		-	-	-	-	-	320	-	320
- monstername potjes (20% van € 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- bemonster apparatuur (20% van 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- garantie product in juiste opslag (sloten voor opslagtanks, 2 stuk, 20% à € 125,-)		-	-	-	-	-	-	-	50
- reinigingsinstallatie opslagtanks (stoomcleaner) (20% van 1250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- verharde plaat van 5*10m voor laden grondstoffen (10% van € 1.500,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- weegapparatuur aanvoer en mengen (20% van € 1.000,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- reinigingsinstallatie voermengwagen (stoomcleaner)		-	-	-	-	-	-	-	-

- ongedierte en insecten werende middelen (ramen en andere openingen ondoorlaatbaar voor schadelijke organismen: horren, roosters, totaal € 1.500, 20% kosten)	-	-	-	-	-	-	300	-	300
- programma's ter bestrijding van schadelijke organismen (ongedierte bestrijdingscontract, € 250)	-	-	-	-	-	-	-	-	250
- verlichting in voermengruimte	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- waterleidingen van inerte kwaliteit (15% van € 2.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- water voor productie diervoeders van passende kwaliteit (bemonsteren niet-waterleiding water, 1 monster per jaar à € 100,- per stuk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- afvoervoorzieningen geschikt voor beoogd doel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- overige bedrijfsaanpassingen (PM)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Erkenning/registratie									
- aanvragen en meelopen met erkenning door de bevoegde autoriteit (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL EENMALIG HACCP-BEGINSELEN+ BIJLAGE 2 A/D/J	-	-	-	-	-	68	3.000	68	3.000
TOTAAL JAARLIJKSE INVESTERINGSKOSTEN HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J							620		920
- Besprekingen met bureau over proces op boerderij (7 dagen)		56		56		56		56	
- Opstellen totaal nieuw handboek door adviesbureau (€ 9.000)			9.000		9.000		9.000		9.000
TOTAAL EENMALIG EXTRA OPSTELLEN NIEUW APART HANDBOEK HACCP A/D/J		56	9.000	56	9.000	24	6.000	24	6.000
- Uitvoeren proefaudit door een adviesbureau (8 uur, € 500)		8	500	8	500	8	500	8	500
- Audit en certificering door certificerende instelling (12 uur, € 1.800)		12	1.800	12	1.800	12	1.800	12	1.800
TOTAAL EENMALIG EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		20	2.300	20	2.300	20	2.300	20	2.300
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>									
8. Uitvoeren van het handboek: lijsten invullen, controles uitvoeren									
- opslagcontrole (welk product zit waar) (8 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie van ongedierte en insecten bestrijding (6 uur/j)	AL	6	-	6	-	6	-	6	-
- bepalen nauwkeurigheid weeg en aanvoerapparatuur	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- aantonen voldoende homogeniteit gemengd voer (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	1	-	1	-
- invullen receptuur bij wijziging voersamenstelling (8 uur/j)	AL	-	-	8	-	-	-	-	-
- invullen noodreceptuur (4 uur/j)	AL	-	-	4	-	-	-	-	-
- analyse planning (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	4	-	4	-

- bemonsteren, beoordeling en administreren ontvangen goederen (ongeveer 20X per jaar, 10 min per keer voor bemonsteren en beoordelen, administreren nog eens 5 minuten per keer)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- verwerken en administreren afwijkende goederen en producten (2x per jaar, ½ dag per keer)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie uitdoseerstrategie (8 uur/j)	AL	-	-	8	-	-	-	8	-
- registratie en berekeningen medicatie in voer/water (0 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	6	-
- bijhouden klachtenformulier (6 uur/j)	AL	-	-	-	-	6	-	6	-
- registratie en verwerking recall (1x in 3 jaar, 1 dag)	AL	-	-	-	-	-	-	8	-
9. Overige extra taken voortkomend uit HACCP									
- garantie product in juiste opslag		-	-	-	-	10	-	10	-
- reinigen opslagen en voermengruimte		-	-	-	-	-	-	-	-
- kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 3 dagen)		-	-	-	-	24	-	24	-
10. Bijwerken handboek en aanpassen routines in geval van veranderingen									
- bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (16 uur/j)	AL	-	-	-	-	16		16	
- bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €3.000)	AL	-	-	-	-		600		600
11. Controle erkenning/registratie									
- controle erkenning door de bevoegde autoriteit (voorbereiden+meelopen, PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL JAARLIJKS HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J		6	-	26	-	67	600	89	600
· Bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (16 uur/j)		16		16		16		16	
· Bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €6.000)			1.200		1.200		1.200		1.200
TOTAAL JAARLIJKS EXTRA BIJHOUDEN APART NIEUW HANDBOEK HACCP A/D/J		16	1.200	16	1.200	-	600	-	600
- Voorbereiding (1 uur), meelopen (1/2 dag) en nawerk (1 uur)		6		6		6		6	
- Dit door adviesbureau (in onderhoudscontract)			-		-		-		-
- Voorbereiding (2 uur), meelopen (1 dag) en nawerk (2 uur), certificeringsaudit 1x per 3 jaar		4		4		4		4	
- Audit door certificerende instelling (€ 1.800, 1x per 3 jaar)			600		600		600		600
TOTAAL JAARLIJKSE EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		10	600	10	600	10	600	10	600
Totaal eenmalig eigen arbeid opstarten HACCP-beginselen + bijlage 2		-	uur	-	uur	68	uur	68	uur

Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totaal eenmalig eigen arbeidskosten opstarten HACCP-beginselen + bijlage 2	-	€	-	€	1.360	€	1.360	€
Totaal eenmalig investeringsbedrag opstarten HACCP-systeem + bijlage 2	-	€	-	€	3.000	€	3.000	€
Totaal eenmalig opstarten HACCP-beginselen + bijlage 2	-	€	-	€	4.360	€	4.360	€
Waarvan eenmalige AL	-	€	-	€	3.640	€	3.640	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem HACCP-beginselen + bijlage 2	6	uur	26	uur	67	uur	89	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totaal jaarlijks arbeidslasten ondernemer voor HACCP-beginselen + bijlage 2	120	€/jaar	520	€/jaar	1.340	€/jaar	1.780	€/jaar
Totaal jaarlijkse overige lasten (investeringskosten) voor HACCP-beginselen + bijlage 2	-	€/jaar	-	€/jaar	1.220	€/jaar	1.520	€/jaar
Totaal jaarlijks HACCP-systeem + bijlage 2	120	€/jaar	520	€/jaar	2.560	€/jaar	3.300	€/jaar
Waarvan AL	120	€/jaar	520	€/jaar	1.260	€/jaar	1.700	€/jaar
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN								
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>								
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is	-	-	-	-	-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)	-	-	-	-	-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)	-	-	-	-	-	250	-	250
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen	-	-	-	-	-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders	-	-	-	-	-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoedering van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren	-	-	-	-	-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>								
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën	-	-	-	-	-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid	-	-	-	-	-	-	-	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken	-	-	-	-	-	-	-	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten)	-	-	-	-	-	-	-	-
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder	-	-	-	-	-	-	-	-
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden	-	-	-	-	-	-	-	-
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen)	-	-	-	-	-	-	-	-
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Totaal eenmalige eigen arbeid GVP	-	uur	-	uur	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP	-	€	-	€	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP	-	uur/jaar	-	uur/jaar	-	uur/jaar	-	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal overige lasten (investerings) GVP	-	€/jaar	-	€/jaar	250	€/jaar	250	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem	-	€/jaar	-	€/jaar	250	€/jaar	250	€/jaar
Waarvan AL	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar

GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN

Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.

Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-	-	-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken

Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voedselveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	-	-	-	4	-	4	-
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-

Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	-	-	2	-	2	-
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2	-	2	-	2	-	2	-
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP		-	uur	-	uur	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Waarvan AL		-	€	-	€	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP		2	uur/jaar	2	uur/jaar	8	uur/jaar	8	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP		40	€/jaar	40	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar
Totaal overige lasten (investerings) GLP		-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem		40	€/jaar	40	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar
Waarvan AL		40	€/jaar	40	€/jaar	160	€/jaar	160	€/jaar

Vleesstieren

Activiteit	AL	Bedrijven die zelf A/D/J-additieven inmengen				Bedrijven die zelf andere dan A/D/J-additieven inmengen			
		met IKB-rund		zonder IKB-rund		met IKB-rund		zonder IKB-rund	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	Geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>									
1. Inventariseren eisen en verplichtingen HACCP									
- lezen vakliteratuur en advies verzamelen bij voervoorlichter (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
2. Aanvragen offertes bij adviesbureaus									
- uitzoeken en contacteren adviesbureau (4 stuks à 2 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
3. Bekijken offertes en keuze voor een adviesbureau									
- uitpluizen offertes, extra informatie, keuze maken (12 uur)		-	-	-	-	12	-	12	-
4. Uitwerking HACCP-traject met adviesbureau: Wie doet wat? Wanneer? Hoe?									
- onderhandelen en uitwerken in stappenplan in overleg met het adviesbureau (8 uur)		-	-	-	-	8	-	8	-
5. Het adviesbureau stelt het handboek op en sluit zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande kwaliteitssystemen. Hierbij wordt het bedrijf actief betrokken. Een inventarisatie van de nog te ondernemen activiteiten om te voldoen aan HACCP wordt uitgevoerd.									
- besprekingen met bureau over proces op boerderij (4 dagen)	AL	-	-	-	-	32		32	
- aansluiten handboek bij bestaande documentatie door adviesbureau (€ 3.000)	AL	-	-	-	-		3.000		3.000
6. Aanschaf materialen en aanpassing activiteiten om te voldoen aan HACCP-eisen									
- registratie- en documentatiesysteem (computer, 33% van € 2.000,-)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- keurings- en onderhoudscontract weegapparatuur aanvoer en voermengwagen (1 dag à € 40/uur)		-	-	-	-	-	320	-	320
- monstername potjes (20% van € 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- bemonster apparatuur (20% van 250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- garantie product in juiste opslag (sloten voor opslagtanks, 2 stuks, 20% à € 125,-)		-	-	-	-	-	-	-	50
- reinigingsinstallatie opslagtanks (stoomcleaner) (20% van 1250,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- verharde plaat van 5*10m voor laden grondstoffen (10% van € 1.500,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- weegapparatuur aanvoer en mengen (20% van € 1.000,-)		-	-	-	-	-	-	-	-
- reinigingsinstallatie voermengwagen (stoomcleaner)		-	-	-	-	-	-	-	-

- ongedierte en insecten werende middelen (ramen en andere openingen ondoorlaatbaar voor schadelijke organismen: horren, roosters, totaal € 1.500, 20% kosten)	-	-	-	-	-	-	300	-	300
- programma's ter bestrijding van schadelijke organismen (ongedierte bestrijdingscontract, € 250)	-	-	-	-	-	-	-	-	250
- verlichting in voermengruimte	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- waterleidingen van inerte kwaliteit (15% van € 2.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	30
- water voor productie diervoeders van passende kwaliteit (bemonsteren niet-waterleiding water, 1 monster per jaar à € 100,- per stuk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- afvoervoorzieningen geschikt voor beoogd doel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- overige bedrijfsaanpassingen (PM)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Erkenning/registratie									
- aanvragen en meelopen met erkenning door de bevoegde autoriteit (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL EENMALIG HACCP-BEGINSELEN+ BIJLAGE 2 A/D/J	-	-	-	-	-	68	3.000	68	3.000
TOTAAL JAARLIJKSE INVESTERINGSKOSTEN HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J							620		920
- Besprekingen met bureau over proces op boerderij (7 dagen)		56		56		56		56	
- Opstellen totaal nieuw handboek door adviesbureau (€ 9.000)			9.000		9.000		9.000		9.000
TOTAAL EENMALIG EXTRA OPSTELLEN NIEUW APART HANDBOEK HACCP A/D/J		56	9.000	56	9.000	24	6.000	24	6.000
- Uitvoeren proefaudit door een adviesbureau (8 uur, € 500)		8	500	8	500	8	500	8	500
- Audit en certificering door certificerende instelling (12 uur, € 1.800)		12	1.800	12	1.800	12	1.800	12	1.800
TOTAAL EENMALIG EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		20	2.300	20	2.300	20	2.300	20	2.300
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>									
8. Uitvoeren van het handboek: lijsten invullen, controles uitvoeren									
- opslagcontrole (welk product zit waar) (8 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie van ongedierte en insecten bestrijding (6 uur/j)	AL	6	-	6	-	6	-	6	-
- bepalen nauwkeurigheid weeg en aanvoerapparatuur	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- aantonen voldoende homogeniteit gemengd voer (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	1	-	1	-
- invullen receptuur bij wijziging voersamenstelling (8 uur/j)	AL	8	-	8	-	-	-	-	-
- invullen noodreceptuur (4 uur/j)	AL	4	-	4	-	-	-	-	-
- analyse planning (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	4	-	4	-

- bemonsteren, beoordeling en administreren ontvangen goederen (ongeveer 20x per jaar, 10 min per keer voor bemonsteren en beoordelen, administreren nog eens 5 minuten per keer)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- verwerken en administreren afwijkende goederen en producten (2x per jaar, ½ dag per keer)	AL	-	-	-	-	-	-	-	-
- registratie uitdoseerstrategie (8 uur/j)	AL	8	-	8	-	8	-	8	-
- registratie en berekeningen medicatie in voer/water (0 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	6	-
- bijhouden klachtenformulier (6 uur/j)	AL	-	-	-	-	6	-	6	-
- registratie en verwerking recall (1x in 3 jaar, 1 dag)	AL	-	-	-	-	8	-	8	-
9. Overige extra taken voortkomend uit HACCP									
- garantie product in juiste opslag (openen sloten voeropslagen, per silo 5 uur/j)		-	-	-	-	10	-	10	-
- reinigen opslagen en voermengruimte (2x per jaar 4 uur per object)		-	-	-	-	-	-	24	-
- kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 3 dagen)		-	-	-	-	24	-	24	-
10. Bijwerken handboek en aanpassen routines in geval van veranderingen									
- bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (16 uur/j)	AL	-	-	-	-	16		16	
- bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €3.000)	AL	-	-	-	-		600		600
11. Controle erkenning/registratie									
- controle erkenning door de bevoegde autoriteit (voorbereiden+meelopen, PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
TOTAAL JAARLIJKS HACCP-BEGINSELEN + BIJLAGE 2 A/D/J		26	-	26	-	83	600	113	600
- Bijhouden wijzigingen en 1x in 5 jaar bespreken met adviesbureau (16 uur/j)		16		16		16		16	
- Bijwerken handboek door adviesbureau (1x in 5 jaar, €6.000)			1.200		1.200		1.200		1.200
TOTAAL JAARLIJKS EXTRA BIJHOUDEN APART NIEUW HANDBOEK HACCP A/D/J		16	1.200	16	1.200	-	600	-	600
- Voorbereiding (1 uur), meelopen (1/2 dag) en nawerk (1 uur)		6		6		6		6	
- Audit door adviesbureau (in onderhoudscontract)			-		-		-		-
- Voorbereiding (2 uur), meelopen (1 dag) en nawerk (2 uur), certificeringsaudit 1x per 3 jaar		4		4		4		4	
- Audit door certificerende instelling (€ 1.800, 1x per 3 jaar)			600		600		600		600
TOTAAL JAARLIJKSE EXTRA CERTIFICATIE A/D/J		10	600	10	600	10	600	10	600

Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP	-	uur	-	uur	-	uur	-	uur	-
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP	-	€	-	€	-	€	-	€	-
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP	-	uur/jaar	-	uur/jaar	-	uur/jaar	40	uur/jaar	40
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	800	€/jaar	800
Totaal overige lasten (investeringen) GVP	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	250	€/jaar	250
Totaal jaarlijks GVP-systeem	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	1.050	€/jaar	1.050
Waarvan AL	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN									
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>									
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>									
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-	4	-

Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	1		
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-		
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	2		
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2	2	2	2	2	2		
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	-	-	-	-	-	-		
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP		-	uur	-	uur	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP		-	€	-	€	-	€	-	€
Waarvan AL		-	€	-	€	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP		2	uur/jaar	2	uur/jaar	2	uur/jaar	9	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP		40	€/jaar	40	€/jaar	40	€/jaar	180	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP		-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem		40	€/jaar	40	€/jaar	40	€/jaar	180	€/jaar
Waarvan AL		40	€/jaar	40	€/jaar	40	€/jaar	180	€/jaar

Melkgeiten en melkschapen

Activiteit	AL	Met KwaliGeit		Zonder Kwali-Geit	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)		-	-	-	250
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoedering van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)		-	-	-	-
<i>extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën		-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (2x per jaar, 8 uur per keer)		-	-	8	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar 8 uur)		16	-	16	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar 4 uur)		8	-	8	-
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-	-	-	-
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden (langslopen, 2 min/dag)		-	-	12	-
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)		-	-	-	-
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		24	uur/jaar	44	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		480	€/jaar	883	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		-	€/jaar	250	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		480	€/jaar	1.133	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-

Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (2 uur/j)	AL	-	2	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	1	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed	AL	-	-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (1 uur/j)	AL	-	1	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (1uur/j)	AL	1	1	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	-	-	
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	1	uur/jaar	5	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	20	€/jaar	100	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	20	€/jaar	100	€/jaar
Waarvan AL	20	€/jaar	100	€/jaar

Vleeschapen en zoogkoeien

Activiteit	AL	Met IKB-rund		IKB-rund	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 125/j)		-	125	-	125
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)		-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicalieën		-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (1x per jaar, 3 uur per keer)		3	-	3	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar, 8 uur per keer)		-	-	16	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (1 x per jaar, 4 uur per keer)		-	-	4	-
Reinigen voersysteem tussen gemedicineerde en niet-gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-	-	-	-
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden		-	-	-	-
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)	AL	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		3	uur/jaar	23	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		60	€/jaar	460	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		125	€/jaar	125	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		185	€/jaar	585	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden		-	-	-	-

Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (2 uur/j)	AL	-	2	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (0 uur/j)	AL	-	-	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (0 uur/j)	AL	-	-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen 1 uur/j)	AL	-	1	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (1 uur/j)	AL	1	1	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	-	-	
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	1	uur/jaar	4	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	20	€/jaar	80	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	20	€/jaar	80	€/jaar
Waarvan AL	20	€/jaar	80	€/jaar

Gemengde bedrijven met schapen en runderen

Activiteit	AL	Met IKB-rund		Zonder IKB-rund	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)		-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicalieën		-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (1x per jaar, 3 uur per keer)		3		3	
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar, 8 uur per keer)		-		16	
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (1x per jaar, 4 uur per keer)		-		4	
Reinigen voersysteem tussen gemedicineerde en niet-gemedicineerde voeders		-		-	
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-		-	
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden		-		-	
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)	AL	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		3	uur/jaar	23	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		60	€/jaar	460	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		60	€/jaar	460	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-
Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden		-	-	-	-

Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	-	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (2 uur/j)	AL	-	2	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (0 uur/j)	AL	-	-	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (0 uur/j)	AL	-	-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen 1 uur/j)	AL	-	1	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (1 uur/j)	AL	1	1	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	-	-	
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	1	uur/jaar	4	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	20	€/jaar	80	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	20	€/jaar	80	€/jaar
Waarvan AL	20	€/jaar	80	€/jaar

Kalkoenen

Activiteit	AL Met IKB-kalkoen		Zonder IKB-kalkoen	
	tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN				
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>				
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is	-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen	-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)	-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)	-	-	-	-
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen	-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders	-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren	-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à €100)	-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën	-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid	-	-	-	-
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar, 4 uur/keer)	-	-	8	-
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar, 4 uur/keer)	-	-	8	-
Reinigen voersysteem tussen gemedicineerde en niet-gemedicineerde voeders	-	-	-	-
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder	-	-	-	-
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden	-	-	-	-
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP	-	uur/jaar	16	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP	-	€/jaar	320	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem	-	€/jaar	320	€/jaar
Waarvan AL	-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN				
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>				
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen	-	-	-	-

Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	4	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	2	4	-
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	-	2	-
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	3	4	-
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	5	uur/jaar	14	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	100	€/jaar	280	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	100	€/jaar	280	€/jaar
Waarvan AL	100	€/jaar	200	€/jaar

Eenden

Activiteit	AL	Zonder vrijwillige systemen	
		tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN			
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>			
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)		-	-
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à € 100)		-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>			
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicalieën		-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (2x per jaar 8 uur per keer)		16	
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar, 8 uur/keer)		16	
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar, 4 uur/keer)		8	
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-	
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden		-	
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)		-	
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		40	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		800	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		800	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN			
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>			
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-

Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>			
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	4		
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-		
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-		
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	4	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	4	
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	-	uur
Uurloon ondernemer	20		€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-		€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-		€
Waarvan AL	-		€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	14		uur/jaar
Uurloon ondernemer	20		€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	280		€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-		€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	280		€/jaar
Waarvan AL	200		€/jaar

Konijnen

Activiteit	AL	Met IKB-konijn		Zonder IKB-konijn	
		tijd (uur)	geld (€)	tijd (uur)	geld (€)
GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen		-	-	-	-
Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)		-	-	-	-
Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen		-	-	-	-
Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders		-	-	-	-
Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren		-	-	-	-
Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à € 100)		-	-	-	-
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>					
Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicaliën		-	-	-	-
Behoorlijk reinigen productie-eenheid (2x per jaar, 2 uur per keer)		4		4	
Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar, 2 uur per keer)		4		4	
Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (stoomcleaner) (2x per jaar, 2 uur per keer)		4		4	
Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder		-		-	
Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden		-		-	
Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)		-		-	
Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)	AL	pm	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GVP		-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GVP		-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP		12	uur/jaar	12	uur/jaar
Uurloon ondernemer		20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP		240	€/jaar	240	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GVP		-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GVP-systeem		240	€/jaar	240	€/jaar
Waarvan AL		-	€/jaar	-	€/jaar
GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN					
<i>Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.</i>					
Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen		-	-	-	-

Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	-	-
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	-	-
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	-	-
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	-	-
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>				
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	-	-
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	2	-
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	-	-
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (1 uur/j)	-	-	-	-
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (4 uur/j)	AL	4	4	-
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (1 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (2 uur/j)	AL	-	-	-
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (2 uur/j)	AL	2	2	-
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (4 uur/j)	AL	1	4	-
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	uur	-	uur
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	€	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	€	-	€
Waarvan AL	-	€	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	7	uur/jaar	12	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	€/uur	20	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	140	€/jaar	240	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	€/jaar	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	140	€/jaar	240	€/jaar
Waarvan AL	140	€/jaar	200	€/jaar

Paarden

Activiteit

AL Zonder vrijwillige systemen
tijd geld
(uur) (€)

GOEDE VOEDER PRAKTIJKEN

Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.

Aanpassingen productie-eenheid zodanig dat behoorlijk reinigen mogelijk is

- -

Gescheiden opslag voor chemicaliën van voer en voederplaatsen

- -

Reinigingsapparaat voederapparaten, voertuigen, opslagruimten en recipiënten schoonmaken (hogedrukspuit)

- -

Systeem van ongediertebestrijding om te voorkomen dat dit in productie-eenheid komt (contract, € 250)

- -

Gescheiden opslag voor zaad zonder dat dieren erbij kunnen

- -

Gescheiden opslag voor gemedicineerde voeders

- -

Technische maatregelen om de kans vervoeding van voeders aan dieren waarvoor niet bestemd te minimaliseren

- -

Technische maatregelen voor drinkwater van passende kwaliteit (bemonsteren, 1x per jaar à € 100)

- -

Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken

Voldoende rustperiode na bemesting of toepassen landbouwchemicalieën

-

Behoorlijk reinigen productie-eenheid (2x per jaar, 8 uur per keer)

16

Op gezette tijden opslagruimten en -recipiënten schoonmaken (2x per jaar, 8 uur per keer)

16

Schoonmaken voederapparatuur (voertuigen, apparaten) (2x per jaar, 4 uur per keer)

8

Vaak verversen strooisel en gebruikt diervoeder

-

Drinkinstallaties op gezette tijden reinigen en onderhouden

-

Kennis, vaardigheden en bekwaamheid vervoederaar (extra cursussen, 2 dagen)

-

Officiële controle of voldoen aan voorwaarden (PM)

AL pm pm

Totaal eenmalige eigen arbeid GVP

- uur

Uurloon ondernemer

20 €/uur

Lasten eenmalige eigen arbeid GVP

- €

Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GVP

40 uur/jaar

Uurloon ondernemer

20 €/uur

Totale jaarlijkse arbeidslasten GVP

800 €/jaar

Totaal overige lasten (investeringen) GVP

- €/jaar

Totaal jaarlijks GVP-systeem

800 €/jaar

Waarvan AL

- €/jaar

GOEDE LANDBOUW PRAKTIJKEN

Extra investeringen boven reeds aanwezige apparaten/machines e.d.

Apparatuur voor schoonmaken ontsmetten van alle hulpmiddelen

- -

Aanpassingen tbv productie, vervoer en opslag vinden plaats onder hygiënische omstandigheden	-	-	
Altijd schoon water wanneer dat nodig is om gevaarlijke verontreiniging te voorkomen	-	-	
Systeem ter voorkoming dat dieren en schadelijke organismen gevaarlijke verontreiniging veroorzaken (uitbreiding contract, € 125)	-	-	
Aparte veilige opslagen voor afval en gevaarlijke stoffen	-	-	
Aanvragen registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm
<i>Extra taken boven de reeds gebruikelijke taken</i>			
Naleven communautaire en nationale wettelijke bepalingen	-	-	
Schoon houden van alle hulpmiddelen en indien nodig op passende wijze ontsmetten	-	-	
Zorgen dat verpakkingsmateriaal geen bron van gevaarlijke verontreiniging van diervoeders is	-	-	
Rekening houden met resultaten van relevante analyses i.v.m. voederveiligheid (4 uur/j)	-	-	
Registers bijhouden en bewaren inzake maatregelen ter beheersing van gevaren (2 uur/j)	AL	2	
Registers bijhouden gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (0 uur/j)	AL	-	
Registers bijhouden gebruik van genetisch gemodificeerd zaai- en pootgoed (0 uur/j)	AL	-	
Registers bijhouden aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van primaire producten in het gedrang kunnen brengen (1 uur/j)	AL	1	
Registers bewaren resultaten analyses monsters die van belang zijn voor de voederveiligheid (1 uur/j)	AL	1	
Registers bijhouden over de bron, bestemming en hoeveelheid van elk diervoeder (0 uur/j)	AL	-	
Controle registratie primair producent (PM)	AL	pm	pm
Totaal eenmalige eigen arbeid GLP	-	-	uur
Uurloon ondernemer	20	-	€/uur
Lasten eenmalige eigen arbeid GLP	-	-	€
Lasten eenmalige uitgaven GLP	-	-	€
Waarvan AL	-	-	€
Totaal jaarlijkse arbeid werkend systeem GLP	4	-	uur/jaar
Uurloon ondernemer	20	-	€/uur
Totale jaarlijkse arbeidslasten GLP	80	-	€/jaar
Totaal overige lasten (investeringen) GLP	-	-	€/jaar
Totaal jaarlijks GLP-systeem	80	-	€/jaar
Waarvan AL	80	-	€/jaar